

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

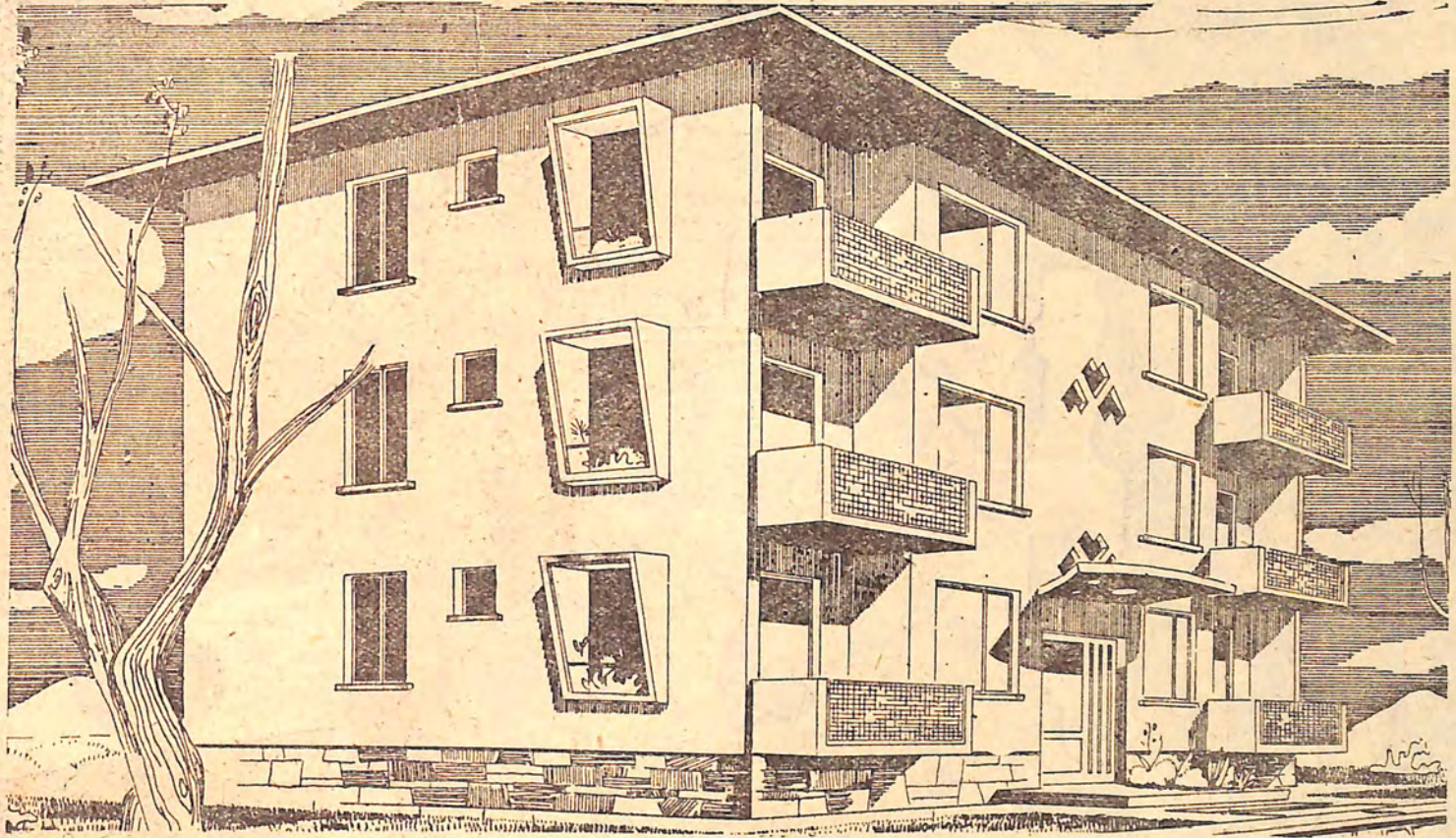
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akbalık

Eskici — İkiyüz lira mı?... aman bayan
şu yakaya bakınız leke içinde ...
Kadın — Ama hepsi yağ, meyve, kahve
lekesi!...

1958 İkrâmiye Plânı:

40 Apartman Dairesi

Bahçeli 2 Ev

1.250.000 lira

cem'an

2.5 MİLYON

TÜRKİYE \$ BANKASI

Akhaba

siyasi
mizah
gazetesi

Fransada De Gaulle iktidara geçti..

(Gazeteler)

İstanbul'da Yeni Bir Şey Yok !

Sayın Yusuf Ziya Ortaç,

Paris'ten gönderdiğiniz, Akba-
ba'nın geçen sayısında çıkan baş-
yazınız, on beş gündür Paris'te-
yim, diye başlıyordu.

İstanbul gazeteleri oraya gel-
miş, Paris'te ihtilâl olduğunu İs-
tambul gazetelerinden öğrenmişsi-
niz. Paris'te ihtilâl oldu undan
Paris'lilerin haberi bile yokmuş.
Ne güzel anlatıyorsunuz Paris'i:

«Beş milyondan çok insanın ya-
şadığı, bir milyondan çok otomo-
bilin koştuğu Paris'te.. Otuz met-
reden dar yüzölçümü, altmış
metreden dar genişlikte caddesi,
iki yanı ağaçsız yolu, yeşilliksiz,
heykelsiz, anıtsız meydanı olma-
yan Paris'te.. Gecesi gündüzünden
ışıklı Paris'te, gülen Paris'te, ya-
şayan Paris'te, güzel Paris'te, şık
Paris'te, pasaklı ve edepsiz Paris'-
te!»

Şimdi kimbilir İstanbul'u nasıl
özlemişsinizdir. Sokaklarının, ev-
lerinin, iskelelerinin, adı söylenme-
yen kokusu burnunuzda tüter. Yaz
geldi, Haliç kıyılarına vuran kar-
puz kapukları, çürük kavunlar, sa-
manlar, çöpler, eski papuçlar, ba-
lık başları, şimdi hep gözünüzün
önüne gelir.

Kimbilir nasıl, nasıl özlemişsi-
nizdir İstanbul'u...

--- Vardaaaa...

--- Yağlıdır, dokunmayın!

--- İlerliyelim beyler, önde yer
var!

Sesleri kulaklarınızda çın çın
öter.

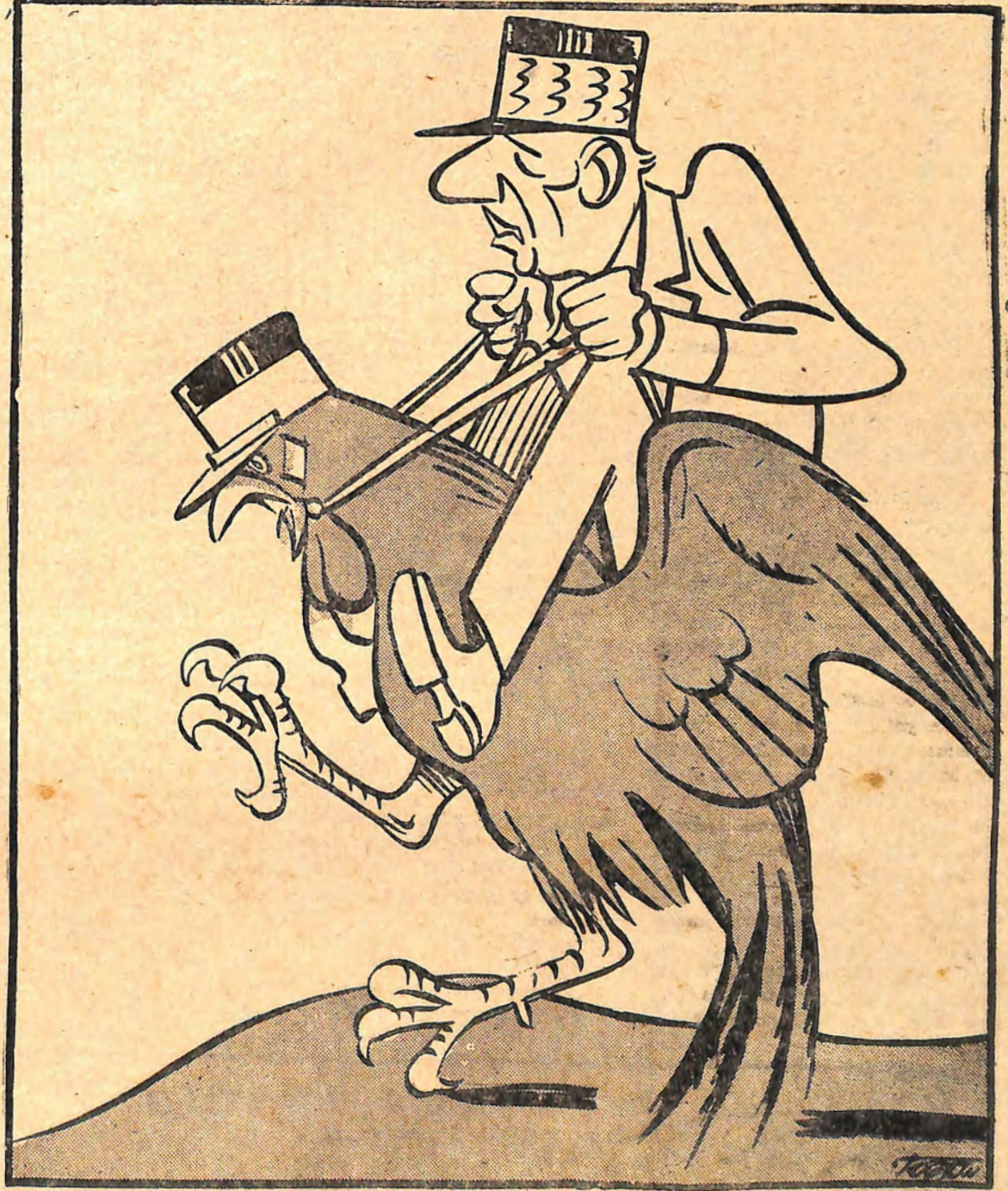
Şair duyarlığınızla kimbilir na-
sıl özlemişsinizdir İstanbul'u.

İki milyondan çok insanın yaşa-
mağa çalıştığı, sabahtan akşama
kadar kuyruklarda itişip kakıştı-
ğı, gerilen sınırdan herkesin birbi-
riyle atıştığı güzel İstanbul'u...

On bin kadar otomobilden yarı-
sının takozda pineklediği, şoförü-
nün yedek parça beklediği, otomo-
bil lâstikine yama üstüne yama
eklediği güzel İstanbul'u...

Çukursuz, deliksiz deşiksiz on
metre düz yolu olmayan, bir açıl-
an çukuru bir daha dolmayan, ge-
ce 12 den sonra horultudan başka
sesi duyulmayan, operası bir türlü
yapılamayan canım İstanbul'u...

Yazın tozdan, dumandan, kışın
camurdan amaaan dediğimiz, oku-

De Gaulle — Çok şükür dizginleri elime aldım!..

sinde kahve bulunmayan, kütüphane-
leri boş, kahvehaneleri dolu, ist-
timlak ile şerefîyesi günden güne
artan, esnafı fazla para alıp eksik
tartan, dünyanın cenneti İstan-
bul'u...

Sanatımızı gösterdiğimiz Kapa-
lıçarşı, turistik göstermeliğimiz
Sulukule, üç yanı denizle çevrili,
ama yüzecek yeri olmayan İstan-
bul'u...

Haliç'inden erkeklik kesen buğu
tüten, anasının nikâhına kira, taşı
toprağı altın olan, özellikle yorına
ulan, sermayesi dolan, en doğru

Mektubunuzda, ihtilâl içindeki
Paris'lilerin nasıl sevişip, gülüş-
tüklerini yazmışsınız.

Paris'te ihtilâl havası, İstan-
bul'da barış havası var.

Suratlar asılmış, çeneler kısıl-
mış, kemerler sıkılmış, insanlar
boş dükkanlarda aradığını bulamı-
yor, bulduğunu alamıyor, didişe-
rek, kuyruklarda itişerek, söğüp
sayarak birbirlerine giriyor. İstan-
bul, barış havası içinde yüzüyor.

Demek ben uykudayım. Barış
havanın içinde uyuyorum da habe-
rim yok.

yin üstünde bir şey var: «Hürri-
yet!..» diyorsunuz.

İstanbul'da, her şeyin altında bir
şey var. Söylenemez!

Hayır, hayır. İstanbul'da yeni
bir şey yok. Yalnız yeni bir şey
değil, eski bir şey de yok, kalma-
dı!..

Hayır, hayır, İstanbul'da eski bil-
diğiniz gibi Patrona Halil hamamı
yerli yerinde, yalnız eski çeşmeler-
de eski taşlar kalmadı!

«Bir tek taşına bütün Acem
mülkünün fedâ» olduğu İstanbul'-
dan Paris'e selâm.

BİR kızla tanıştıkları günün üçüncü günü evlenmeye karar vermişler. Kız, iyi bir anenin kızı. Anası, babası da namus içinde çok tutuz.

— Bu iş böyle sürüp gitmez. Gel beni anemden iste! diyor.

Yumuşak başlı bir adam. Hiç bir şeye karşı durmaz.

— Peki, yarın akşam evinize gelir, seni babandan isterim, diyor.

Kız, durumu annesine açıyor. Anne de kocasına söylüyor. Ertesi gün, damat adayını bekliyorlar.

Akşam üzeri, çat kapı geliyor. Buyur ediyorlar. Oturuluyor, kahveler içiliyor, konuşuluyor. Ama delikanlının hiç evlenmeden söz açtığı yok. Kalkıp gitmiyor da. Akşam oluyor. Sofraya çağırıyorlar. Yemek yeniyor. Yemekten sonra kahve içiliyor. Delikanlıda hiç evlenme ağzı yok. Vakit gece yarısını geçiyor. Kovacak değiller ya...

— Buyurun, yatağınız hazır... diyorlar.

Kızı da koluna alıp yatak odasına girerken, kızın babasının kan tepesine sığıyor.

— Ne oluyor oğlum?

Bizimki hiç telaşsız, kızın babasına:

— Dur canım sen... diyor.

— Dur olur mu?

— Dur sen, nene lazım, dur... Allah Allah... Dur yahu... Elbet bizim de bir bildiğimiz var. Dur bakalım.

— Nene böyle söyler, hem kızı kolundan yatak odasına çekermiş. Bunları öyle de güvenli söylüyor ki, kızın anası, babası şaşırır.

— Allah Allah... Elbet bizim de bir bildiğimiz var canım. Durun bakalım. Bekleyin hele...

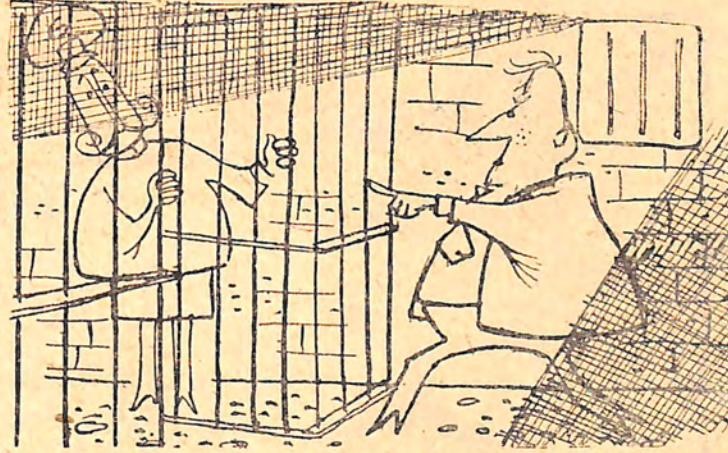
Yatak odasının kapısı kapanıyor. Ana, baba şaşkın:

— Dur bakalım, bildiği neymiş... diye bekliyorlar.

Onun ilk vak'ası buymuş. Belki de tıpkı tıpkısına böyle olmamıştır da başka türlü olmuştur. Ama

Elbet Bir BİLDİĞİMİZ VAR

★ Vazan : AZİZ NESİN ★

bizim kulağınıza böyle geldi.

Sabahın yatak odasından çıkıyor. Ana, baba uyumamış. Kızın babası yüzünü kızdırıp soruyor:

— Eee, ne olacak bakalım?..

— Durun canım, telaş etmeyin siz. Allah Allah... Elbet bizim de bir bildiğimiz var.

Sabah kahvaltısı da çıkıyorlar. Sonra evdekilere:

— Allahaisınaradık... diyor.

Bu sefer kız iki gözü iki çeşme amana düşüyor.

— Yahu dur sen, dur. Ağlama. Ağlama bakalım. Elbet bizim de bir bildiğiniz var.

Acaba bildiği nedir, diye bekleye dursunlar. Bir daha görünürler-de yok. Ara da bulasın.

Kendisi hapisaneye gelmeden önce, maceraları geldi.

Girermiş kumaş mağazasına:

— İndir şu topu... dermiş.

Topu kolunun altına alır, çıkar-mış. Neye uğradığını şaşırın ku-

maşçı, o otomobile binerken kolu-na yapışmış:

— Yahu bırak kolumu, bırak sen. Bırak canım. Kumaşımı yemedik ya... Allah Allah... Nene lazım senin... Dur bakalım. Dur, dur bakalım. Bekle! Elbet bizim de bir bildiğimiz var.

Bu sözleri kendisine o kadar gülenli, kesin söyleyormuş ki, karşısındaki ister istemez donup kalıyor, hattâ:

— Dur bakalım, bildiği neymiş? diye meraka bile düşüyormuş.

Bunlardan hiç biri merakını giderememiş. Çünkü bir gören onu bir daha göremiyor.

Onun dilden dile dolaşan işleri bir değil, bin değil. Ama yaptığı işlerin hepsinin de yolu bir.

Hele bir gün bir zavallı tramvay biletsizine yaptığını anlattılar. Dinleyenler güle güle katılır.

Bir gün tramvaya binmiş, biletsizine:

— Ver şu para çantasını demiş.

— Neye?

— Ver sen, ver!..

— Neye vereyim canım?

— Allah Allah... Ver sen yahu, ver sen... Ver diyorum sana. Nene lazım senin? Ver bakalım bir kere, biz ne yapacağız gör. Elbet bizim de bir bildiğimiz var.

Şaşkına dönen biletsiz, boynundan para çantasını çıkarıp veriyor. Öbürü çantayı soğukkanlılıkla alıp iniyor. Öyle kaçtığı, koştuğu da yok. Ağır ağır yoluna gidiyor. Tramvaydaki yolcular donup kalmışlar, arkasından bakıyorlar. Gidiş o gidiş...

Bize, onun belki yüz vak'asını anlattılar. Hiç de yakalanıp cezaevini boylamamış ama, yaptıkları dillerde dolanıyor. Belki de anlatırken bire bin katıyorlar. Her ney se...

Derken bir akşam üzeri cezaevine getirdiler. Ufak tefek bir oğlan. Otuz beşinde var ama, yirmi beş ancak gösteriyor. Gözleri iğne başı kadar küçük, cin gibi bir şey. Öyle konuşkan da değil. İki gün koğuştaki sesi soluğu çıkmadan durdu. Üçüncü günü bombası patladı.

Mahkûmlardan hiç tanımadığı, ama gözüne kestirdiği birine gitmiş. Birdenbire adama:

— Elli lira ver! demiş.

— Ne yapacaksın?

— Ver sen... Ver yahu! Ver diyorum.

— Peki, ne olacak?

— Allah Allah... Ver be kardeşim. Nene lazım ver sen! Hâlâ duruyor. Versene birader! Elbet bizim de bir bildiğimiz var.

Adam da, acaba bildiği nedir, diye merak etmiş, elli lirayı vermiş:

— Al bakalım ne olacak...

Parayı alıp gitmiş. Artık cezaevinde onun numarasını öğrenmiyen kalmadı. Mahkûmlar, gardiyanlar, müdür herkes biliyor.

Cezaevine girişinin haftasına ortadan kayboldu. Derken iş anlaşıldı.

Akşam üzeri nöbetçi gardiyana gidiyor:

— Aç şu kapıyı! diyor.

Ama, demeden demeye fark var. Başkası dese gardiyan suratına iki de tokat atar.

— Ne olacak? diye soruyor.

— Allah Allah... Aç sen yahu... Elbet bizim de bir bildiğimiz var. Aç bakalım.

Gardiyan, koğuştaki kapısını açıyor. — Gel benimle beraber!

— Ne olacak?

— Gel sen yahu, gel!

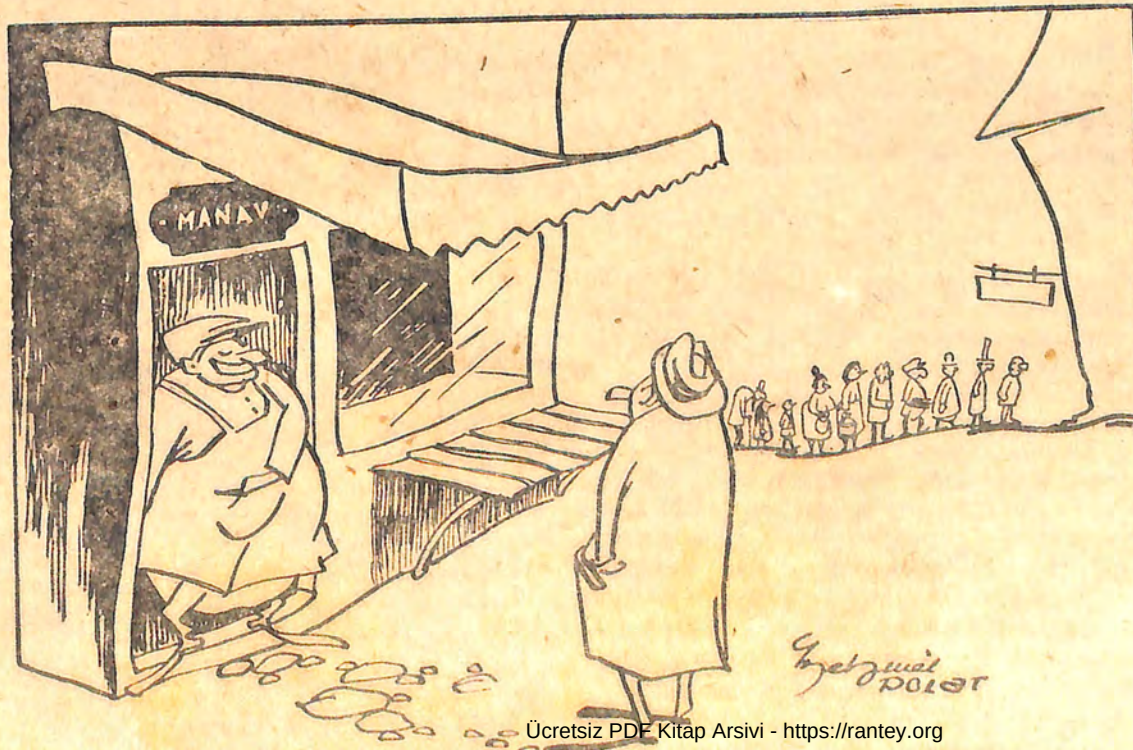
O önde, gardiyan arkada bahçeye çıkıyorlar.

— Aç şu kapıyı?

— Neden?

— Aç yahu sen! Nene lazım senin? Aç bakalım, ne olacak... Elbet bizim de bir bildiğimiz var, aç sen!

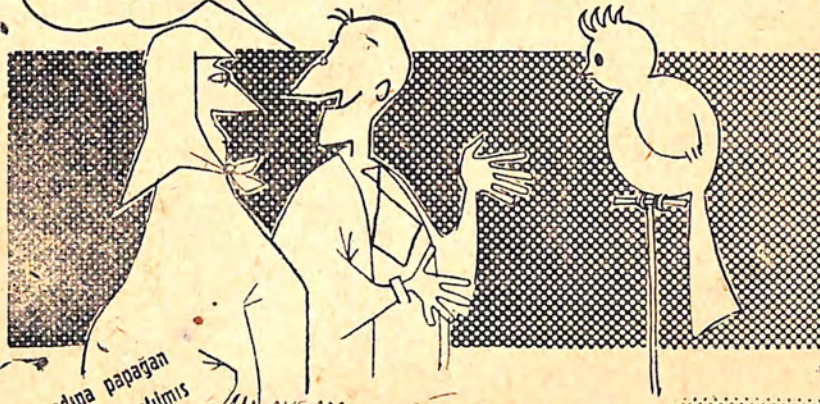
Gardiyan açıyor. Acaba ne olacak diye merak ediyor. Öbürü, eli-

DAHA NE İSTİYOR-
SUN? HİÇ
OLMAZ SA
KONUŞUP
BAŞINI DERDE
SOKMAZ

KIRK-anbar

Dört çocuklu kiracıya
Ev sahibi dayak attı

Bir kadına papagan
diye başka konuşulmuş

Mahkemeye verilen şey var
konuşu "Konuşsa ki 70 000
lira ederdi" dedi.

-AKŞAM-

COCUGU ÖTEKİ
MEKTEBE VER.
SINIFI LABORATUAR
YOK AMA KOCAMAN
TOP SAHASI VAR

-DÖNMEYİM YALLA...
KIRAYI ALDIM...

SU YENİ
OTOBÜSLER
DE BİR GELSE.

Belediye otobüsleri
bir mahalle halkını
sinir hastası yapıp
-YENİ SAH-

METİN'e 10 Milyon lire teklif edildi

-YENİ SAH-

Kulüp sigaraları içine
kalay konulacak

-DÜNYA-

YAŞASIN EVLİLİK

E SKİ kadınların işi, şimdiki-
lerden daha kolaymış. Eski-
den kadın, yemek pişirir, bu-
laşık yıkar, ortalık siler süpürür,
dikmiş diker, çocuk doğurur, ooh,
ondan sonra da - vakit bulursa -
yan gelir yatarmış. Şimdiki kadın
lar, bütün bu işlerden sonra, gün-
düz akşama kadar canları burun-
larına gelen kocalarının sinirlerini
yatıştırmak için, bir de onlardan
dayak yiyecekler. Demek ki kadın,
alttan ateşi verince, ısınan su ka-
zanı patlamasın diye, bugünün
çıkması için yapılan supap gibi işe
yarayacak.

İzmir'de ayrılmak için bir karı-
koca mahkemeye düşmüşler. Ko-
ca, yargıca şöyle demiş:

— Bende kadın dövme hastalığı
var. Biz, çalgıcı milleti her müşte-
rinin dediğine boyun eğer, eve içi-
miz dolu geliriz. Bu kızgınlığımızı
la karımızı döverek gideririz.

İstatistikler, bekâr erkeklerin,
evli erkeklerden daha çok cinayet
işlediklerini gösteriyor. Bunun se-
bebi şimdi anlaşıldı. Akşama ka-
dar dış hayatta sinirlenmeyen er-
kek var mı? İyi ama, her kadın da
yak yer mi? Eline maşayı aldı mı,
süpürgeyi kaptı mı adamın erkek-
liğini iki paralık eder. Ama ne
olursa olsun, ister dayak atsın, is-
ter dayak yesin, erkeğin sinirleri
yatıştır ya...

Yine olanlar zavallı bekârlara o-
luyor. Onların ne dayak atacak, ne
de dayak yiyecek karıları var. Ya-
şasın evlilik. Evlilik gibi var mı?

KABA KÂĞIT

A MASYA'da altı yıldan beri
«Yeşilirmak Postası» adında
bir gazete çıkarmış. Son sayısı,
pembe renkli bakkal kâğıdına basıl-
mış. O sayıda «Zaruri bir açıklama»
başlıklı yazıda, kâğıt sıkıntısı
yüzünden daha bir süre, gazete-
nin renkli kâğıtlara basılacağı
için, okurlardan özür diliyorlar-
mış.

Gazete kâğıdı olmayınca renkli
bakkal kâğıdı. O da bitince kasap
kâğıdı.

Bereket, kâğıdın çeşidi çok, si-
gara kâğıdından, sinek kâğıdından
zımpara kâğıdına kadar...

Gazetelerin kâğıt için neden bu
kadar çırpındıklarını anlamıyo-

rum. Nasıl olsa bugün gazeteler
bir «varak-ı mihr-i vefa» dır. On-
da yazılanları «kim okur, kim din-
ler...»

EN BÜYÜĞÜ

G AZETEDE okudum. Bir İsta-
istik yapmışlar. Her İstan-
bulluya bir ayda, bir yumurta, ya-
rım kilo soğan, 320 gram fasulye,
80 gram nohut, iki kilo yağ, 42
gram peynir, 200 gram et, 8 tane
de zeytin düşüyormuş.

Bir insan bu kadar az yiyeceklerle
bir ay yaşayamaz. İstatistiği bir
muhalifin yaptığı şundan da belli:
Zeytini, peyniri, fasulyesi, nohu-
du yazmış da, yenilen naneleri yaz-
mamış.

ESKİ TÜRKÜ

«Ben esmeri fındık ile,
«Bon esmeri fıstık ile,

«Ben esmeri badem ile
«Besleriim...»

Bu, eski bir türküdür. Yoksa biz
şimdi, ne esmeri, ne sarışını, ne de
beyazı, fındık, fıstık, bademle de-
ğil ya, kuru ekmekle zor besleriz.

Okudunuz mu gazetelerde, topu
topu bir milyon yedi yüz yetmiş
bir bin eşeğimiz varmış.

Eh, bir şey değil. Biz o kadar
eşegi, fındıkla, ceviziçi, badem de
şamfistikle besleriz.

PİRİL PİRİL

İ KI, üç aydanberi her gün, her
gün değilse gün aşırı gazete-
lerde okuyoruz: İki Nurcu tutul-
du, üç Nurcu yakalandı, bir Nurcu
kaçtı...

Dünkü gazetelerde de bir haber
vardı: «Ham madde gelmediği için
ampul fabrikası çalışmıyor.

Artık bizim ampula, elektrige,
ışığa, aydınlığa ihtiyacımız mı
kaldı? Baksanıza Nura boğulduk
gittik.

TAŞI TOPRAĞI ALTIN

S IVAS köylerinden bir delikan-
lı on yedi yıldan beri, günde
yarım kilo toprak yiyerek yaşıyor-
muş. Pek büyük hüner değil. Kö-
yün toprağını kim bulsa yer. Gel-
sin de her karışı binlerce lira eden
Ankara'nın, İstanbul'un toprağını
yesin, görelim onu.

#

#

#

#

#

★ ADNAN VELİ ★

BELKİ de tesadüfi olarak mezarlıklar müdürlüğü bi asında vazife gören Vilâyet Tevzi Bürosu, o gün gene mahşer gibi kalabalıktı. Hilmi beyin oda kapısının önünde en az otuz kırk kişi birikmişti. Kapıdaki polis memuru, müracaatçıları birer birer müdürün yanına alıyordu. İçerdeki ziyaretçi de çıktıktan sonra, emeklilerden Reşit beye sıra geldi. Gözlüğünü düzelterip, kıhkı kıyafetine bir çeki düzen verdikten sonra, polisin işaretli üstüne odaya girdi. Hafifçe eğilerek müdürü selâmladı:

— Bendeniz, Meşrutiyetin ilânından sonra Sivasta icrayı memuriyet ederken, sizden iyi olmanın, mutasarrıf beyle de çok iyi görüşürdük Sivas mutasarrıfı

merhum Lebib beyefendiye helki tanırırsınız. Adapazarı zelzelesinden bir hafta mukaddem ufûl buyurmuşlardı.

— Hayır, tanımıyorum efendim.

— Ah efendim ah.. Lebib beyefendiye tanımamanız cidden bir nakîse.. Mülkiye-i şâhâne terbiyesiyle yetişmiş, bir nümune-i imtisal-i nezaket. Bendenize de..

— Estağfurullah.

— Daima teveccüh gösterirdi. Daima bendenizi himaye buyururlardı. Şefkat ve himayelerini esirgemezlerdi. Kendileriyle âdetâ kardeş gibi geçinir dururduk

— Evet, sonra?.

— Sonra efendim, bir gün irade-i seniyye ile İzmir'e tâyinleri tahakkuk etti. İftirak mukadder oldu. Ayrılışlarında, bir hatıra-i ebedî olmak üzere, bendenize çimendifer marka bir saat hediye ettiler. Ama, cidden zarif ve zîkîymet bir hediye.. Artık bu saatte bendeniz bir evlât muhabbetiyle bağlandım. Ona baktığım zaman, velinimetim Lebib beyefendiye görür gibi olurdum. Yüreğiri, onun hasret ve iştiağıyla dolardı.

— Sonra efendim?..

— Beyefendi, zâtı-âlinizi fazla tâciz etmiyeyim. Kısaca arzede-

İngiliz plâmi..

YAZISIZ!..

yim: Gel zaman, git zaman, bendeniz bu saati yıllarca, hüsnü suretle istimal ettim. Bozulmasın diye âdetâ üstüne titredim. Ama, sakınan göze çöp batarmış derler ya?..

— Evet efendim..

— Bendeniz hâlen Etyemez'de ikamet eylemekteyim. Bizim iştümüzde Tornacı Kâzım namıyla mâruf bir zat oturur. Bu zatın, neûzü bilâh bir mahdumu vardır ki, darısı düşman başına... Vele, son zamanlarda revaç bulan yeni bir dansa başlamış. Sallan Yuvarlan dansı diyorlar. Bından bir ay kadar mukaddem, bir gece hina başıma yıkılıyor sandım. Rezil, gene o danstan yapıyormuş. Evin sallanması üzerine, duvardaki çivide asılı duran gözbebeğim saatim yere düştü. Tabî camı da parça parça oldu. Siz olsanız, böyle muzur bir oğlana ne yaparsınız?

Tevzi Müdürü Hilmi beyin içi sıkılmaya başlamıştı:

— Sinirlenmekte haklısınız, deddi.

Reşit bey, gözleri dolu dolu anlattı:

— Bir hatıra-i memuriyet ve muvaffakiyet, bir nişane-i samimiyet ve muhabbet, bir yadigar-ı sadakat ve merbutiyet, böylece Çâk-i çâk olmalı mı efendim?..

— Tabii olmamalı..

— Ondan sonra bendeniz, İa-

tanbulda ne kadar saatçi varsa, hepsini y gân yegân dolaştım. Saat camı denilen mübarek, sırâ kadem basmış. Akborsa, karahorsa katiyen yok. Nihayet bizim kadim arkadaşlardan miralay mültekaidi Nizamettin bey, bendenizi irşat buyurdular. Vilâyet tevzi bürosu pencere camı dağıtıyor, o camdan bir parça uydurup, saatine göre kestir, takdır, dediler. İşte bendeniz de bir istida ile zât-âlinizi başvurmak şefkat-i devletinizi niyaza cesaret eyledim. Affınıza mağruren, el büyüklüğünde pencere camından tedarik hususunda emr-ü delâletinizi isticram eyliyorum efendim.

Tevzi Müdürü Hilmi bey ister istemez gülümsedi:

— Size hizmet etmeyi çok isterim efendim, dedi. Fakat elimizde şimdilik, maalesef hiç cam yok. Ama çok kısa zamanda gelecek.

— Ne zaman gelir dersiniz beyefendi?..

— Efendim, İCA, bir çok memleketler gibi Türkiye'ye de geniş bir tahsis yaptı. Bu tahsisin ne miktarının cama ayrılacağı hakkındaki görüşmeler de Londra'da tamamlandı. İktisadî işbirliği teşkilâtı, dünya cam imalatındaki gelişmelerin istatistikini hazırlarken, bir yekûn hatası yapmış. O hata, 21 devlet delegesinin iştirakiyle Brükselde düzeltildikten sonra, İCA ile başlanan müzake-

relerde. Türkiye'ye yapılacak sevkiyatın takas usulü ile mi, Klering yoluyla mı, yoksa serbest mü badele sistemine göre mi olacağı hususları müzakere edildi. Eğer Klering yolunu elverişli bulurlarsa, ithalatçı firmalar Ticaret Vekâletine başvurarak, ithal mallarının bedelini deblokaj kuru üzerinden Merkez Bankasına yatıracaklar. Banka, bunların transferlerini tamamladıktan sonra, fabrikalar da siparişin imalatına geçecekler. İmalât tamamlanınca Türk şilepleriyle sevkiyat başlayacak. Eğer şilebe, Avrupa limanlarında haciz konmazsa, en kısa zamanda sizin cam ihtiyacınızı memnuniyetle karşılarız. Yok eğer işiniz acele ise, size başka bir yardımda bulunabilirim. Dün akşam, bizim tevzi bürosunun yüz numarasındaki cam kırıldı. Oradan kırık bir parça size takdim edeyim, işinizi görün.

— Ah efendim, Allah sizden razı olsun, Allah ne muradınız varsa versin, Allah sizi iki cihanda aziz etsin evlâdım..

Hilmi bey, zile basıp odacıyı çağırdı:

— Beyefendi ile gidin, dedi. Akşam kırılan camdan bir parça kendisine verin de, saatine takırsın.

Emekli binbir teşekkürle odadan çıktı. İçeriye, Lânga'dan Rahmiye hanım girdi:

— Tevzi Müdürü sen misin oğlum?..

— Benim efendim, buyurun..

— Evlâdım, beni Süreyya efendi yolladı.

— Hangi Süreyya efendi?..

— Lânga'nın ocak başkanı..

— Peki, ne istiyorsunuz?..

— Ayıptır söylemesi, evvelsi gün Migros'tan yarım kilo kıyma almıştım. Migros'un kıymasını pek methediyorlar ama, benimki yağlı çıktı. Yağlı kıyma köfteye gelmez.

— Evet, sonra?..

— Eh, köfte yapamadıktan sonra, hari bir kabak dolması yap-

ZÜLKÜF BEY

— Bırakın şu folklor havalarını da bir senfonî çalın bakayım!..

yım dedi. Kabakları güzellene oy-dum. Pirincini, nanesini karıştırdım. Harcını hazır ettim. O sırada Hesna hanım gelmez mi?..

— Tanımıyorum canım..

— Neyse.. İşte o Hesna geldi.

Onunla kapının önünde bir çene bir çene. Gelini doğuramamış da Sezaryanla almışlar.

— Peki, sizin arzunuz ne?..

— Ondan sonracağıma, lâf lâfı açtı.. İkinciye kadar konuşmuş meğer bir de mutfığa dönünce ne göreyim?.. Kıymayı kodunsa bul.. Bir de bahçe tarafına baktım. Şaşı Bedriye'nin uyuz kedisi şapur şapur yalanmıyor mu? «Hay gözün kör olsun kedi!..» diyerekten nalınları kaptığım gibi fırladım. Ama ne fayda?.. Kıymacığım gitti gider.. Şimdi bak müdür bey oğlum.. O hınzır hayvan, bizim mutfığa dandandı artık. Tel dolabın bir kenar-

da patlamış. Yemeğimi nerele-re koyacağımı ben de şaşırdım. Nihayet Süreyya efendinin aklına geldi. Şimdi tel dolabı duvara asacağım Gel gelelim çivi yok. Tevzi müdürü çivi dağıtıyor, dediler. Ben de Yenicaide arzuhalimi yazdırdım, çivi alımya geldim.

— Ama hanım teyze, elimizde çivi yok ki.. Yakında gelecek, o zaman veririm.

— Sen artık ne yap yap, bugün bana bir çivi uydurur.

Hilmi bey zile bastı Odacıya:

— Selim efendi, dedi. İçerdeki büyük dolap var ya?..

— Hangi dolap beyim?..

— «İska geçen evrak» dolabı..

— Anladım beyim..

— O dolabın yandaki çitası sökülmüştü gecende. Çitanın üstünde biivükce bir civi olacak. Onu sök de havan ver..

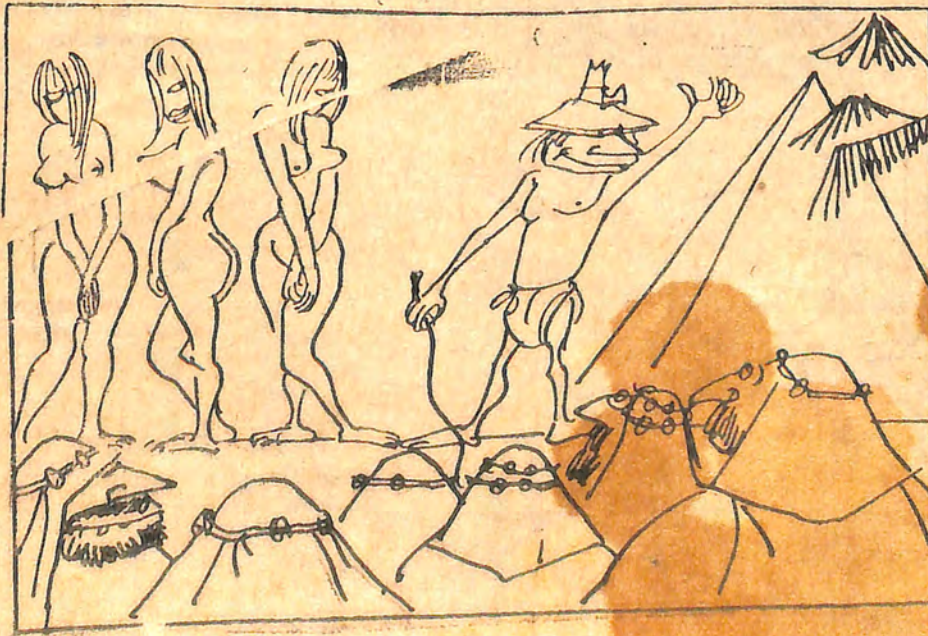
— Başüstüne beyim..

Sevinçten, kadının ağızı kulaklarına varıyordu. Binbir dua ederek Hilmi beyin yanından çıktı.

Her akşam yayınlanan ve gazetelere şehir havadislerini bildiren Belediye bülteninde o akşam şu satırlar vardı:

«İstanbulda cam ve çivi darlığı belirdiğine dair, son günlerde gazetelerde çıkan haberlerin, baştan başa çalan ve uydurma olduğu, ayrıca maksad-ı mahsusla yazıldığı, yapılan incelemelerle anlaşılmıştır. Cam ve çivi temini hususunda Belediyeye yapılan müracaatlara karşılık, ihtiyaç sahiplerine diledikleri kadar ihtiyaç maddesi tevzi olunmaktadır. İstanbul Belediyesi, her zaman olduğu gibi son günlerde de her mevzuada şehirlinin hizmetine koşmakla gurur duyduğunu açıklar.»

Adnan VELİ

ARKADAŞIMIN Yenişehirde-ki yazıhanesine ne zaman gitsem, onu hep Mahmud'a bağırıp çağırırdım bulurdum. Mahmut, büronun ayak işlerine, temizliğine bakar. Hep güleç yüzlüdür. Hiç suratının asıldığını görmedim. İşi de o kadar zor değil, ama, bir türlü beceremez. Sabahları gidip gazeteciden gazeteleri alıp gelecek, odaları silip süpürecek, masaların tozunu alacak. Her öğleyin gidip lokantadan yemek getirecek. En önemlisi de, her gün bir dosyayı bürodan alıp Bahçelievlere götürerek, orada birisine gösterip, yine getirecek. Hemen hemen bütün işi bu. Ama o, bunların hiç birini yapmıyor. Kötü niyeti olduğundan değil, bir türlü beceremiyor da ondan.

Hiç bir sabah gazeteleri gidip kendiliğinden almaz. Arkadaşım her sabah bunun için Mahmud'a bağırır. Mahmud utangaç bir gülümseyle:

— Unuttuum... der.

— Hadi koş, al gel!..

Mahmut kosmanın ne demek olduğunu bilmez. Belki de ömründe hiç kosmamıştır. Ağır ağır gazeteleri almak için dışarı çıkar. Gazeteci, iki, üç yüz adım ötede. En erken yirmi dakikada gelir. Üç gazete getirecek... Her sabah istenilen gazeteleri değil, başka gazeteler getirir.

— Mahmud, ben sana hangi gazeteleri söyledim?

Güleç yüzlü Mahmud büyük bir soğukkanlılıkla:

— Unuttum... der.

— Mahmud, kanımı, iliğimi kurutacaksın. Koş, değiştir gazeteleri!

Mahmut koşmaz, hızlı da gitmez. Ağır ağır yürür. Biraz sonra elinde iki gazeteyle sallana sallana döner.

— Oğlum, üç gazete alacak değil miydin?

— Unuttuum... der.

Dünya yıkılsa Mahmud umursamaz. Her gün hep bir işi yapacak. Ama yapmaz.

— Mahmud, yine kâğıt sepetini dökmemişsin?

— Unuttuum... der.

— Mahmud oğlum, her sabah

Unuttum MAHMUT

Yazan:
ATEŞ - SİN

buraları silinecek. Üç kere söyledim. Neye silmedin?

— Unuttuum... der.

Mahmut'un en önemli işi her gün bir dosyayı Bahçelievlere götürmek değil mi? Ona iyice anlatmışlar:

— Mahmud, Sıhhiye'deki durağı biliyorsun. O duraktan Bahçelievler - Ulus otobüsüne bineceksin.

Mahmut, kendisine söylendiği gibi yapar. Bahçelievler - Ulus otobüsüne biner. Biner ama, Bahçelievlere gidenine değil, Ulus'a gidenine biner. Hep ters gider. Hiç bir kere de, yanlışlıkla olsun doğru- suna binip Bahçelievlere gittiği olmaz.

Arkadaşım, her akşam sorar:

— Mahmud, dosya gitti mi?

Mahmut, hayır anlamına yazıya gelmez, iki dudağının arasından «çık!» diye bir ses çıkarır. Ya da:

— I-ıh... der.

— Neden götürmedin?

— Unuttuum... der.

— Mahmud, patlatacaksın beni. Her gün unutulur mu bu canım?

Koş, götür dosyayı!

Mahmut, sahna sahna çıkarken, arkadaşım arkasından seslenir:

— Nereye Mahmud?

— Dosyayı götürüyorum.

— Hani dosya nerede?

— Unuttuum... der.

Mahmut dosyayı almadan gidiyor.

Mahmut döner, dosyayı alır. çı-

kar, Yine her zamanki gibi, doğru otobüse, ama ters yöne gidenine biner.

Az da değil, Mahmut epeyden-beri belki bir yıla yakın orada çalışır. Bir günden bir güne de kendiliğinden bir iş yaptığı hiç görülmemiştir. O:

— Unuttuum... der.

Dedikçe, arkadaşım deli olur, terter tepinir. Mahmut aldurmaz, güler:

— Unuttuum... der.

Bir gün arkadaşına:

— Yahu, nedir çektiğin, bu Mahmut'tan? dedim. Sinirden gebereceksin. Yazık değil mi canına? Kov şunu! Mahmut'tan başka adam mı yok?

— Kovmam, dedi.

— Neden?

— Şirket, bu iş için kadroya yüz seksen lira koymuş. Yüz seksen liraya da ancak böylesi bulunuyor.

— Anma yaptın... Yüz seksen liraya memur bile var.

— Memur başka. Yüz liraya bile memur bulursun da bu işe kimse gelmez. Mahmut'tan öncekiler daha heterdi. Kimi yalan söylerdi, kimi de hırsızdı. Hiç, olmazsa bunun öyle huyları yok.

Bir gün, yine arkadaşımı görmeğe gitmiştim. Parmağını dudağına götürüp sus işareti yaptı. Sonra da kulağını ve kapalı oda kapağını göstererek «dinle» demek istedi. Ayaklarımın burnuna basarak kapalı kapıya yaklaştım. İçeriden komut sesleri geliyordu:

— Hazirol!

— Rahat!..

— Sağa-bak!

— İlerili-bak!

— Yat!

— Kalk!..

Arkadaşıma:

— Ne oluyor? diye fısıldadım.

O da bana:

— Anahtar deliğinden bak! diye fısıldadı.

Anahtar deliğinden görünen şeydi: Mahmut, bir asker gibi kendi kendine komut veriyor, verdiği komutları da yine kendisi yapıyordu. Önce:

— Çök! diye bir bağırıyor, sonra küt diye yere çöküyordu. Aklimda kalan doğruysa, tam talimnameye uygun hareketler yapıyordu.

Arkadaşıma:

— İşte, dedi, burada çalışmaya başladığından beri hep böyle. Bu odaya kapanıp kendi kendine talimler yapıyor.

Arkadaşıma:

— Mahmuuuut!.. diye seslendi. Mahmut odadan çıktı, ağır ağır geldi:

— Buyur!

— Bu saate kadar neden gazeteleri almadın? Ben sana her sabah erkenden gazeteler alınacak demiyordum?

— Unuttuum... der.

— Hadi cabuk!..

Burası Mahmud'un ilk çalıştığı yer. Şehirde başka hiç bir yerde

— Kırmızı işareti görmedin mi?..

— Gördüm abi.. Fakat seni görmedim!

çalışmamış. Askerliğini bitirip doğ ru buraya çalışmaya gelmiş.

Üç ay yazı İstanbul'da geçirip Ankara'ya döndüm. Bir gün arkadaşımın bürosuna uğradım. Mahmut yok.

— Nerede Mahmut?

— Bırak canım. Artık dayanamadım, çıkardım. Yoksa beni çıldırtacaktı.

— Vah vah...

Arkadaşım kızdı:

— Yahu, çıkar çıkar diyen sen değil miydin? Şimdi de acıyorsun.

Onun o çocuksu gülümseyişle:

— Unuttuum...

Deyişi gözümün önüne gelmişti.

— Hiç olmazsa yerine aldığın iyi mi? diye sordum.

— Yerine aldığım ondan beter ama, büronun işleri yolunda.

— Nasıl yolunda? Mahmut'un yapamadığı işleri, ondan daha beter olan nasıl yapıyor?

— İşleri yine Mahmut yapıyor. Biraz bekle de gör.

Arkadaşımın dediği gibi oldu. Biraz sonra Mahmut elinde üç gazeteyle içeri girdi. Şaşırmamış, istenen gazeteleri getirmişti.

Arkadaşım:

— Oğlum Mahmut, dedi, sana iki aydır her gün söylüyorum. Sen artık buradan çıktın. Ben sana gazeteleri getirme, demiyor muyum? Neden getirdin yine?

Güleç yüzlü Mahmut hiç oralı olmadan:

— Unuttuum... dedi.

Gazeteleri bıraktı. pencere camlarını silmeğe başladı.

Arkadaşım:

— Mahmut, her gün işte böyle, dedi. Biraz sonra gider lokantadan yemeği getirir. Sonra dosyayı Bahçelievler'e götürür.

— Yine ters giden otobüse mi biniyor?

— Yooo... Bütün işleri tıkr tıkr yapıyor. Boş zaman bulunca da, odaya kapanıp talim yapıyor.

— Vallaha nasıl olduğunu anlıyamadım. Biliyorsun Mahmut buradayken hiç bir işi doğru yapamazdı. Ben de çıkarttım. Başka bir işe girmiş. Ama orada çalışmıyor, hep burada çalışıyor.

Mahmut lokantadan yemek getirdi. Arkadaşım:

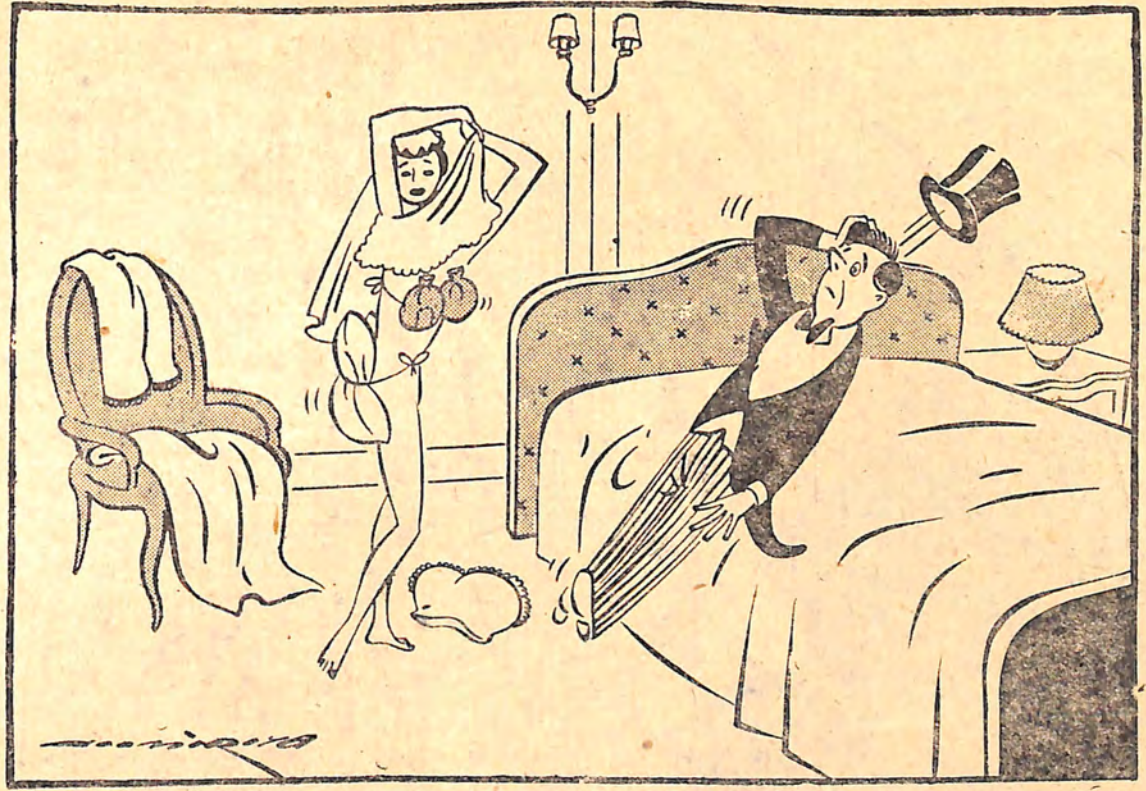
— Oğlum, sen artık burada çalışmıyorsun, dedi, sana kaçtır yemek getirme, demedim mi? Yine neden getirdin?

— Unuttuum...

Mahmut, bir işi bir türlü öğrenemiyor. Daha doğrusu geç öğreniyor. Ama bir de öğrendi mi, yapma desen yine yapıyor. Öğrendiğini de bir daha ona kimse unutturamıyor.

Arkadaşıma:

— Öyleyse yine Mahmut'u al buraya, dedim.

İlk sürpriz!..

Zengin ihtiyarın kocası!

— Alacağım ama, o zaman da şimdi çalıştığı işe alışmış olur, diye korkuyorum. Baksana, askerlikte bir türlü talimi öğrenememiş. Tam öğrenirken terhis olmuş.

Mahmut'un kapalı odadan sesi geliyordu:

— Yat!

— Kalk!

— Geriye - dön!

Mahmut öğrenemiyor. Ama bir öğrendiğini de bir daha unutamıyordu.

Ateş-Sin

Zengin bir kadındı, yaşlıydı ama, iyi giyinmesini ve iki, üç senede bir erkek güzeli koca bulup kendisine bağlamasını bilirdi. Son yaşadığı ırkıyım kocasını hepsinden fazla seviyor ve kışkırtıyordu. Onun mesleği icabı birçok genç ve güzel kadınları tanıdığını bildiği için, onu yalnız sokta çıkarmazdı. Çiftlik zamanlarda başına adamları takardı.

O gün, ırkıyım kocasını takip

eden adamlarından biriyle konuşuyordu. Adam:

— Hanımefendi, dedi, onu adam adam takip ettim. Evvelâ meşhur bir kadın terzi'ne girdi..

Zengin kadın icini okttı:

— Eh, sonra?..

— Orada çok hoş bir terzi'nin atelyesinin kenarına girdi.

— Yaaa, sonra?

— Biraz sonra ikinci bir terzi'ye, oradan da başka birine..

— Nasıl?

— Dördüncü terzi'ye demek istiyordum. Üçüncüsünün bürosu on kadın terzi'nin kenarına girdi..

— Demek on metresi varmış hınızın..

— Hayır, hanımefendi, sizi arıyordu.

✱

Hangisi olursa!

Anartmıdan bir havagazi tamircisi istemişlerdi; çıkıyor, gaz gelmedi'ydü.. Zaten havalarda ne kadar havagazi vardı ki?..

Tamirci asansöre girince asar sürçü sordu:

— Kacını kota çıkıyorsunuz?

Adam sürçü:

— Hangisi olursa, ama sen gene en üstten başla!

✱

Bu ne demek?

Daire müdürü, masasının başında oturmuş, uyuyan memuru uyandırmak istedi:

— Bu dördüncü defadır, seni iş başında uyarken görüyorum. Bu ne demektir?

Memur gözlerini uyuşturarak cevap verdi:

— Ben evliyim ve küçük çocuklarım var demektir!..

— Vay canına... Erzakı kasaya koymuşlar, sağlam, paraları da kilerdedir!..

— Hayır, hayır, ben öyle ağzında düdük, bacağında kısa pantolon bir çocuğu sevemem.

Hicran ateşi...

Genç şair falanca koltuğunun altına yeni yazdığı şiirleri sıkıştırır, Behçet Kemal Çağlar'ı evinde yakalar:

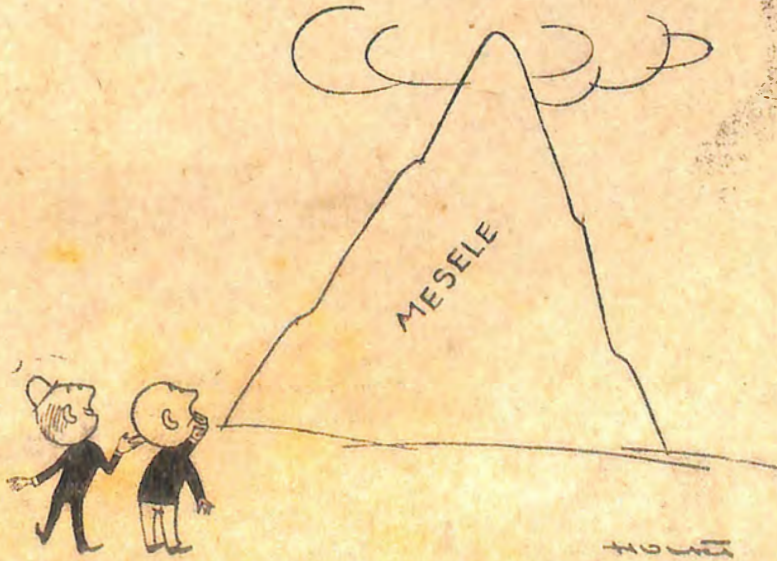
— Üstat, şiir saatında okumanız için size yazdığım son şiirlerimi getirdim.

Behçet Kemal, şiir defterine göz atarken genç şair kendini tutamaz:

— Efendim, der bu şiirleri karımın beni bırakıp gitmesi üzerine yazdım. Onun -hicran ateşi beni şair yaptı.

Behçet Kemal, göz gezdirdiği şiir defterinden başını kaldırır:

— Öyle mi?!.. Vah, vah... O halde tavsiye ederim hemen karınızı bulup onunla barışın aslanım.

PAPAĞAN

PAPAĞAN üstüne çok fıkra vardır ya, son olaya en uygun düşeni şudur:

Adamın biri papağan almak ister. Kuşçuya gider:

— Bana güzel bir papağan ver! der.

Kuşçu bir papağan gösterir.

— Kaça bu papağan?

— Bin akçe.

Adam şaşırır.

— Aman, ne diyorsun? Bin akçe olur mu? Bin akçe, han, hamam parası.

— Evet ama, bu papağanın çok marifetleri var.

— Nedir?

— Her dili bilir.

— Yaaa...

— İsterseniz sorun!

Adam sorar:

— Arapça bilir misin?

Papağan cevap verir:

— Ona ne şüphe...

— Fransızca da bilir misin?

— Ona ne şüphe...

Adam şaşkına döner.

— Ya İngilizce?

— Ona ne şüphe...

Papağan her dili biliyor, verir bin akçeyi, papağanı alır, evine getirir. Bu marifetli papağanı ona buna gösterip de övünecek. Eşini, dostunu evine çağırır:

— Bakın, der, bu papağan hangi dilden ne sorarsanız cevap verir.

Misafirlerden biri papağana:

— Nasılsınız? der.

- ★ Sükût en mükemmel bir
- ★ Nasihat buseye benzer, d
- bir zevklidir...
- ★ Öğrenmesi gereken iki şe
- ikincisi ise nasıl yaşanır.
- ★ Platonik aşk: tanışma ile
- ★ Önsezi: Bir kadma vелеv
- duğunu söyleyen histir.

A Ğ A N

Papağan cevap verir:

— Ona ne şüphe..

— Kafesten çıkmak istemez misin?

— Ona ne şüphe...

— Sen «ona ne şüphe» den başka lâf bilmez misin?

— Ona ne şüphe...

Bin akçe verip papağanı alan adam saçını başını yolarak;

— Desene ben kazıklandım, der.

Papağan cevap verir:

— Ona ne şüphe...

★

Leylâ adında bir kadıncağz, 1500 liraya bir papağan alır. Sonradan bunun, papağan değil, dudukuşu olduğunu öğrenir. Kuşçu ile mahkemeye düşerler. Kuşçu:

— Papağan... diyor.

Kadın:

— Dudukuşu... diyor,

Kuşçuva soruyorlar:

— Madem papağan, neden konuşmuyor?

— Daha küçük de ondan, büyüün konuşur.

Demek bu papağanlar, insanların tersi. İnsanlar gençken konuşuyor. Sonra dili yüzünden başı derde girdikçe, yaşlandıkça konuşmaz oluyor.

Kuşçu cevap vermiş:

— Konuşsaydı hiç 1500 liraya verir miydin? O zaman 70 bin lira derdim.

Evet, evet, papağanla insan ters. Papağanın konuşanı para ediyor, insanın konuşmıyanı...

pridir!..

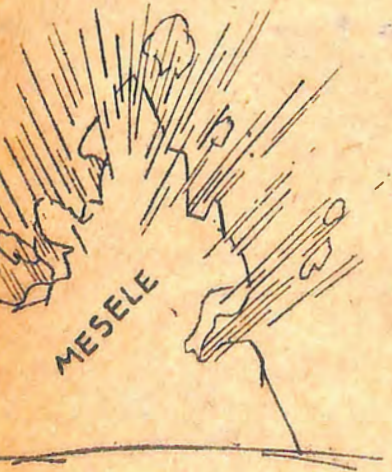
geri hiçtir, fakat vermesi ve alması

vardır. Biri hayat nasıl kazanılır,

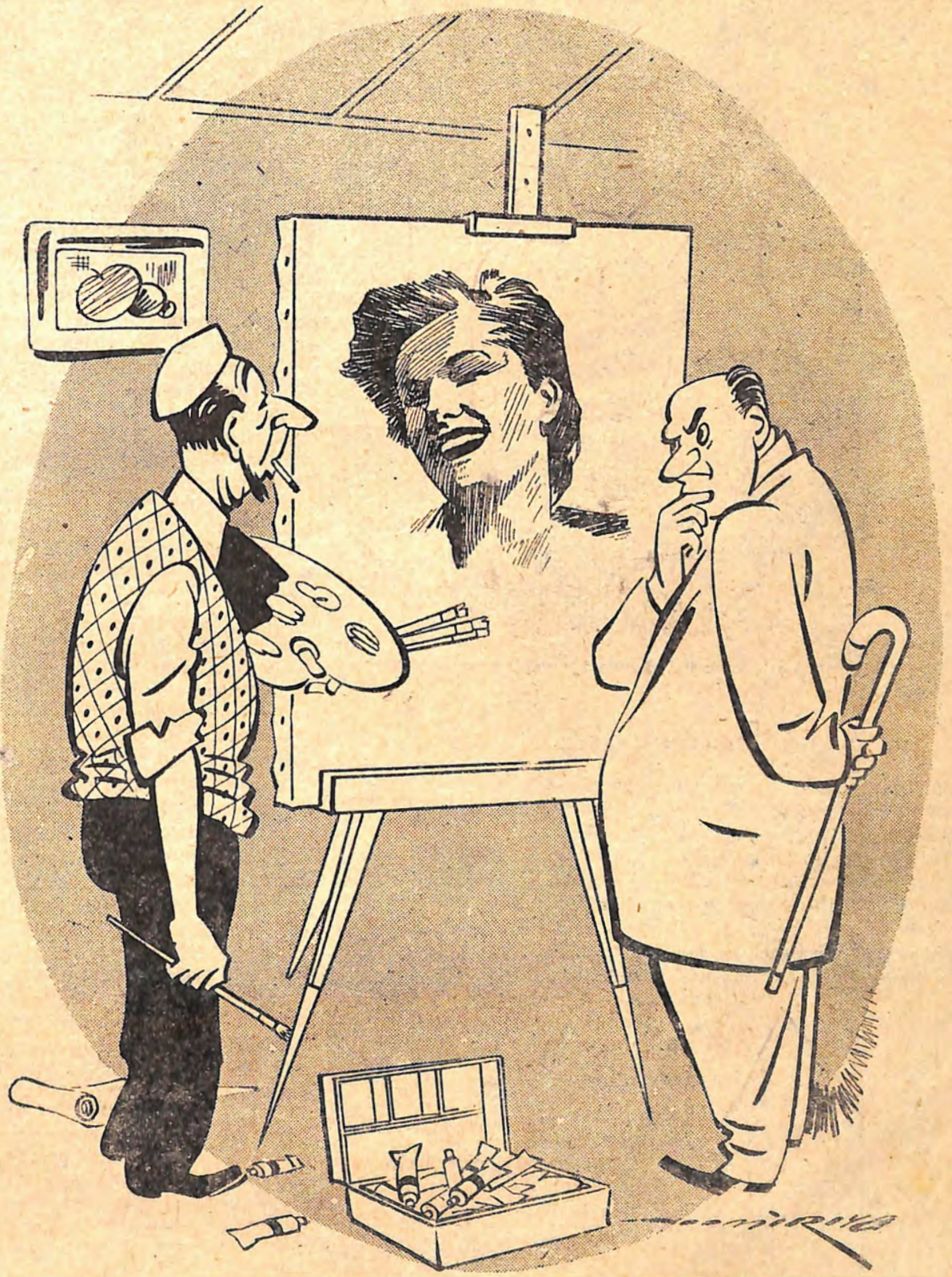
lk buse arasında geçen zamandır.

haklı olsun, vev olmasın, haklı ol-

#

SIZI..

— Nasıl benzemiyor mu?..

— Bilmem.. karımı hiç böyle gülerken görmedim ki!..

Fena değil

İstanbul'dan gelmişti. Uzun zamandır görmediği bir dostunu ziyaret edecekti. Lâkin bu dost, artık Devlet Vekiliydi. Adı da Muzafer Kurbanoglu'ydü.

İki ahbap, klüpte karşılaştılar. Eski arkadaşı, Kurbanoglu'nu görünce bir hayret çığlığı kopardı:

— Beyefendi.. ne kadar da toplanmışsınız?

Ruhen demokrat olan sayın Vekil:

— Ne yapayımı kardeşim, dedi, doktorun hatası.. dedi.

— Doktorun hatası mı?

— Evet.. Yemeklerde mutlaka bir bardaklık bira iç; memde ısrar etti. Ben de o yüzden günde üç yerine beş defa sofraya oturur oldum!

— Yazıklar olsun, bu kuyruk bolluğunda bir yağlı kuyruk yakalıyamadık!..

Cennette bir köşk!

Bir toplantıda, bir hayır cemi-yetinin müsamere biletleri satılı-yordu. Orada bulunan Kadircan Kaflı, cimriliğiyle tanınmış zen-gin bir ahabına bir bilet satın almasını teklif etti. Aldırmadığını görünce:

— Bir bilet alıp yoksullara yar-dım etmekle ne büyük bir kazanç

elde edeceğini biliyor musun?

Diye sordu. Cimri zengin başı-nı salladı:

— Hayır, bilmiyorum.

— Cennette büyük bir köşkün olacak.

— Peki, ya cennete gitmezsem?

Kadircan Kaflı hemen yapış-tırdı:

— O zaman kiraya verirsin, a-lacağın parayı da cehennemde harcılık yaparsın.

Ne yaparlar?

Yeni hizmetçi, evin küçük kıza-na sordu:

— Sevim, bey baban ne iş ya-par?

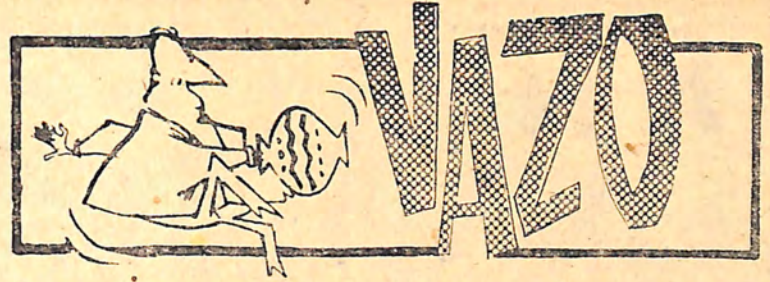
— Cici cici vazolar yapar, eve getirir.

— Peki, annen ne iş yapar?

— Onları kafasında kırar!..

Şehirden çizgiler : 5

ÇOCUKLUĞUMUZ Ege sahil-lerinde geçti; yemyeşil, mas-mavi, aydınlık bir kasaba-daydık ve nazlı birer tomurcuk-tan ziyade, hür yetişen ısırgan otlarına benzerdik. Dokunduğu-muz yeri kaşındıran cinsten... A-ma o zamanlar etrafımızda, dost bir dünyanın hep iyi ve büyük in-sanları vardı.

Sevgi gibi esen ılık bir rüzgâr sık sık saçlarımızda dalgalanır, engin deniz sahillerde, beyaz sa-kallı dedelerin sevinci içinde, kö-pük köpük ayacıklarımızı öperdi.

Sonra yıllar geçti... Çok sıcak şeyler duyduk ve bıyıklarımız ter-le-di.

Kız arkadaşlarda da bir kızarıp bozarmalar, uzaktan bize bakıp kendi aralarında fis kos etme-ler... Derken ellerimizde şiirler, içli romanlar filân görülmeye baş-ladı. Ara sıra da ufuklara doğru bakıp içimizi çekiyoruz.

Velhâsıl bu âlemde hiç modası geçmiyen beylik hikâyelerden hoş bir fasıl geçiyorduk.

İşte tam bu sıralarda, kır saç-ları ensesinde toplanmış, uzun boylu, güler yüzlü tertemiz elbi-seli hassas bir adam, seyahat ba-vullarıyla birlikte kasabamıza çı-kıp geldi. Pek meşhur bir roman-cımızdı; Pembe Çiçekler isimli eserinin sahibi. Buraya bir kaç gün başını dinlemeve gelmiş.

Pembe Çiçekler adlı roman o zamanlar yeni basılmış, kasabada da bir adet mevcut, elden ele do-laşmakta... Muhtarın baldızından bahkıcı reisinin kız kardeşine ka-dar herkes okumus. Bizim bu ver-de erkek kısmı böyle seviere hoş verir, ama kadın kısmıyla genç makulesi övle değil; her ağızda Pembe Çiçekler Pembe Çiçekler, ahlâk oflar gırtlak gidiyor...

Meşhur, büyük, harikulâde ro-mancı!.. O merak içinde sık sık düştüğümüz, yükseklerin yük-seği, rüyalı, büyüklü insan!.. Din-lenmeye gelmiş ama, şimdi din-lenmenin sırası mı a muhterem zat!.. Kırk yılda bir elimize fir-sat gelmiş hiç bırakmıyız.

Zaten bizde akıl bir karış hava-da, başımızda kavak yelleri esi-yor...

...günü biraz çekindik. İkinci gün, onu ağulamak elbette vazi-femiz dedik, takıldık arkasına. O ne tarafa gitse haydi biz de peşin den...

...etrafı dolarken, ara sıra, iyi bir ressam elinden çıkmış tablolar kadar güzel ve hâlâ boyanmamış bir genç kız kadar tahii manza-ralar karşısında durup encinlere bakacak oluyor, anlaşılan ortalık

tan ilham toplayacak. Hemen et-rafını sarıp derhal sual yağmu-runu tutuyoruz:

«Efendim, Pembe Çiçeklerdeki kız kimmiş...»

«Efendim, ebedi aşk yemini e-denlerin göz yaşları...»

— Efendim, en temiz aşkın gözlerden girip oradan kalbe i-nen ve oradan da...»

Gibilerden filân fıstık fışmekân lâflar...

Derken arkasından bir bakraç ayran, bir tepsi börek, muhallebi, sütlaç, tarhane çorbası... Oturup afiyetle yese, mide fesadı, yemese hatırmız kırılacak... Hassas a-dam dedik a.

Yemekleri yedirdik mi, yedir-dik. Haydi gene:

— «Efendim, yıldızlar...»

«Efendim, bulutlar...»

«Efendim, mehtap, şiir, aşkın gözyaşları mözyaşları...»

Böyle ayakları yerde, başı gök-yüzünde dolaşan zatların tabii mu-sikiden hoşlanmaları da şart. Hat-tâ, musikişiz yaşayamaz o!.. Diye düşündük, başladık kulağının di-binde pilâk çalmağa. Kasabada eski yeni ne kadar pilâk varsa hepsini dinlettik. Fakat o kadar içli ve candan davranıyoruz ki hassas adam karşımızda kat'iy-yen gık diyemiyor. Sadece gözle-ri yerinden uğrar gibi olmus, din-liyor!.. Sabır taşı mısın a adam-cık!..

Musiki faslı da bitti mi, bitti. Yine başlıyoruz:

«Efendim Pembe Çiçeklerdeki kızın aşkı...»

«Efendim Pembe Çiçeklerdeki aşkın göz yaşları...»

«Efendim Pembe Çiçeklerde-ki...»

Dahilek ya Resufallah!.. Adamı hafakanlar basacak!..

Her nasılsa elimizden kurtulup camların dibine kactı Akli sıra u-zanın uyuyacak. E bu vazifeyi ti-zerimize almışız bir kerre. Fellek fellek arayıp derhal buluyoruz. Uyuyor mu, uyuyor. Başlıyoruz gazete kâğıtlarıyla yüzündeki si-nekleri velpazelemeğe...

— Yahu yapmanın çocuklar, zahmet etmevin, gidin keyfinize bakın.

— Olmaaaaaz...

— Canım ben sizin hayalleri-nizde vasıyan gökten inme mah-lûk değilim.

Hemen kafa kafaya verin, baş-lıyoruz karşısında fısıldamıza:

— Aman ne alcaak gönüllü, ne hasas, insaaaaan!..

Ara sıra onu bilvükler de ziva-rafat geliyor. O zaman biz, etrafa vavılıp nöbete geçiyoruz.

İki gün sonra, kaymakamla belediye reisi, bir konferans vermesini rica ettiler ve akşam üzeri, garajdan bozma sinema salonuna ahali hınca hınç doldu.

Biz sahnenin geri tarafında, büyük san'atkarın bulunduğu bölmedeydik. Burada genişçe salonunsa bir yer var. Pencereleleri arka taraftaki ferah ve yeşillikli manzaraya açılmış, sakince bir yerdi. Daha konferans vakti gelmemiş, ahalinin gürültüsü uzaktan uzağa duyuluyordu.

Romancımız, kaymakam ve belediye reisi ile birlikte küçük bir masanın etrafında, rahat koltuklara yaslanmış, kahve içiyorlardı. Bu üç şahsiyetten havaya yayılan kuvvetli, saygı hissi içinde, önce heyecanlanıp durakladık. Sonra ben, peşimde bir kız arkadaşım ve elimde çok güzel işlemeli bakır bir vazo olduğu halde ilerledim:

— Efendim bizi bir dakika dinler misiniz?

Hoş bir tavırla döndü:

— Tabii dinleriz dedi.

Bunun üzerine, yanımdaki kız, hepimiz namına, önceden ezberlediği sözleri tesirli bir sesle söylemeğe başladı:

— Pembe Çiçekler adlı, harikulaâde güzel eseriniz okunmadan önce, bu kasaba, bu gökyüzü, ağaçlar, çiçekler, dere ve biz böyle değildik efendim. Her yana ve kendi kendimize bile alışmış, soluk, mânasız bir halimiz vardı. Günler içinde sadece yuvarlanıp gidiyorduk. Halbuki siz, sihirli kaleminizle, masmavi bir gök yüzünden ruhlarımıza pembe çiçekler yağdırdınız beyefendi...

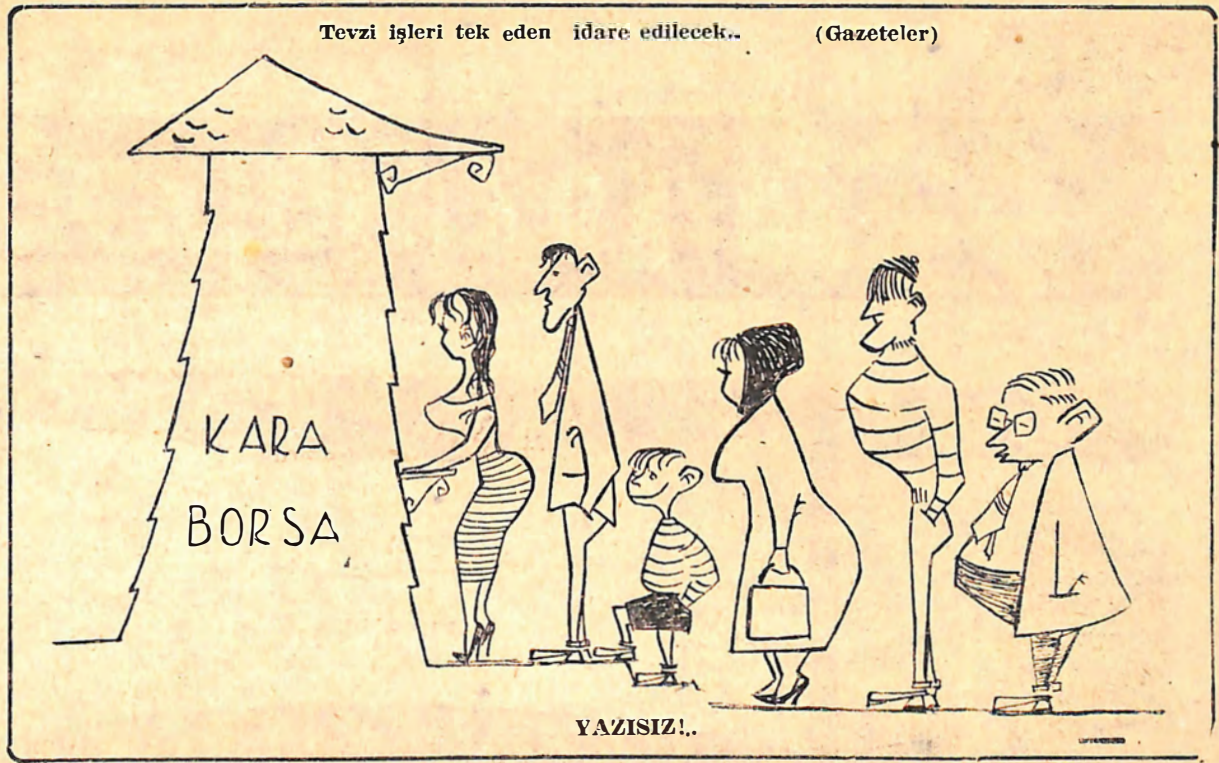
Kaymakamla Belediye Reisi, başladılar şak şak şak şak alkışlamaya...

— Yahu dediler bu kız okuma kitabı gibi konuşuyor, aferin çocuklar aferin...

Memnun ve mes'ut önümüze baktık. Büyük san'atkara bir hatıra olmak üzere vazomuzu u-

Tevzi işleri tek eden idare edilecek..

(Gazeteler)

zattık. Böyle hallerde adet olan bir kaç lâf daha edildi. Geri geri çekilip koridora çıktık ve içeride olup bitenleri can kulağıyla dinliyen arkadaşlarla burun buruna geldik. Bir kaç dakika geçti. Kız arkadaşım ben kendimizi toparlayıp, olup bitenleri ballandıra ballandıra anlatmaya vakit kalmadan, içerden kaymakamın biraz telaşlı sesi:

— Çocuklar, buraya gelin...

Kulak kabarttık:

— Gelin buraya çocuklar!..

Bizi tekrar içeri çağırıyordu. Koşuştuk. Romancımız ayaktaydı:

— Aman efendim ne oldu?

— Baksanıza canım, elimi nasıl oldu bilmem, şu vazunun iç kısmına sokmuşum şimdi çıkaramıyorum.

Şaşırmıştık. Hakikaten, sağ kolunda bilekten aşağı, bizim şiş karınlı dar boğazlı vazo stütu bir armut gibi sallanıp duruyordu.

Kaymakamla Belediye reisi de telaşlıydılar.

Birbirimizi ite kaka yaklaştık.

— Durun biz çıkaralım dedik.

Yapıştık vazoya. Bir sağa bir sola, ileri geri, asıl!.. Sahilden de çıkmıyordu ve bu hal, adama biraz şapşallık gibi bir görünüş vermişti. Yarabbi, nasıl olur!..

O muazzam gökten inme dahi!.. Amanın çocuklar hadi gayret!.. Şimdi çıkar canım!.. Asıl, asıl, asıl! Baktık ki olmayacak, bir kısmımız vazoya sarıldı, bir kısmımız da adamın öbür koluna, başladık böylece çekiştirmeye. Adamı koparacak ba... Sağa çevir sola çevir, ey kaldırı. Meret çıkmıyor da çıkmıyor.

Eyvahlar olsun. Dahi elden gidiyor! Hırtlanbası çıktı. Hem çekiştirip hent de kıkır kıkır gülüyoruz. Koskoca adamlar da gülüyorlar. O patırtı arasında, bir taraftan da romancı aklıncı bize derâ vermekte:

— İşte çocuklar diyor, bu yer yüzünün benden çok, çok daha büyük insanları dahi, böyle zavıf noktaları ve hattâ gülünç halleri ile insandırılar. Bunu daima hatırlayın, onları daha çok seveceksiniz...

Başka zaman olsa, derhal ceplerimizden kâğıt kalem çıkarır ve bu parlak lâfları kaydederdik ama şimdi tilsim bozuldu. Artık onunla senli benli, âdeta vazoculuk oynuyoruz. Aynı zamanda onun, çok sevimli ve hoş bir insan olduğunu da yeni yeni farkediyoruz...

Biraz dinlendikten sonra tekrar vazoyu kurcalamaya başladık. Ağaba bilek tarafına zeytinyağı filân sürsek. Arkadaşlardan biri çıkürmiye kalkıştı... Çekin yahu çekin! Bir taraftan da halk dışardan, büyük romancıyı isteriz diye bağırıyor... Alkış malkış gırla gidiyor!.. Aman Yarabbi şimdi ne olacak?!.. Haydi konferans sıra-

sında şöyle vakurane bir poz alıp vazoyu arkasında saklasın, ya daha sonra, herkes başına üşüşüp elini filân sıkamak isteyecekler, o da el yerine bizim şişko vazoyu öne doğru sallayacak!.. Onu omuzları üzerine alıp sokaklarda filân taşımak isteseler, haydi yallah vazo da birlikte! Vazo topraktan değil ki, kırılım, bakırdan! E bu adamcağız ömrünün sonuna kadar vazo ile birlikte yaşayacak değil a!.. Peki nasıl girdi... İlâhi adamcık ne vardı elini bu merete daldıracak... Her neyse, ite kaka, sıktıra muncıklıya zar zor vazoyu çıkardık elinden. Rahat bir nefes aldı. O günden sonra da onu pek göklere çıkarmadık fakat daha çok sevdi.

★

Aradan yıllar geçti, hayatında ne zaman birisini, lüzumundan fazla, göklere çıkarmıya kalkışsam, derhal sağ eli aklıma gelir. Bu da kimbilir kaç defa hangi vazolara daldırıldı ve kolay kolay çıkaramadı derim.

Geçenlerde, şimdi emekli olan, eski kaza kaymakamının evine ziyarete gitmiştik. Eşim de, o konferans günündeki kız arkadaşım.

Emekli kaymakam çocuğumuzu severken:

— Nasıl ara sıra romancıyı hatırlıyor musunuz? diye sordu.

— Hiç hatırlamaz mıyız. Aman ne sevimli insandı...

Kaymakam katıla katıla güldü:

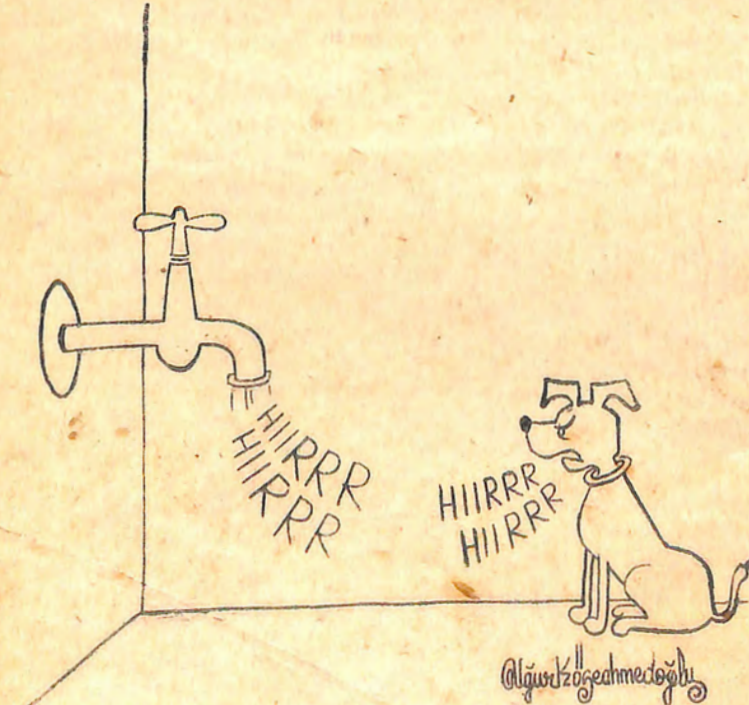
— Bir sır söylüyeyim dedi, o hoş adam size unutamıyacağınız bir ders vermek istemişti. Elini o vazoya mahsus sokuverdi...

— Ama, çıkarıncaya kadar da akla kararı seçmişti.

— Eee tabii, kolay çıkmasın diye, vazunun içinde elini yumruk yapmıştı.

BİTİRİM

13

YAZISIZ!..

Hadiseler Arasında FELEK

Yeni türkçemiz

Güzel türkçemiz, yani Batı türkçesinin mükemmeli olan ve İstanbul şivesi denilen türkçemiz, bazan ilaç reçetesine, bazan uygur tekerlemesine dönüyor... «Türkçeyi, türkçeleştireceğiz» diye uğraşanların ölçsüz müdahaleleri, türkçeyi mefhumları arasındaki incelikler ifade edemeyecek -dilsiz değilse de- kekeme hale getiriyor. Ve bizim gibi halk dilile konuşup yazmağa çalışanlara âdeta Osmanlıca hasreti çektiyor.

Kelime ve cümlelerin, tonik aksanlarının, hattâ hece bölmelerinin yanlışlığı ile artık âdeta ihtisas iddia edecek hale gelen sevgili ve gayretli radyolarımız bir iki gün evvel NATO deniz tatbikatına dair verdiği haberde o tatbikata iştirak eden birlikleri sayarken, «İngiliz deniz bir-

likleri» dedükten sonra, «Portekiz maritim birlikleri» diye bir tâbir kullandı. Bu «maritim» ne demek acaba? diye düşündük, düşündük, düşündük, içinden çıkamadık. Türkçede böyle bir kelime yok. Galiba Fransızca denize ait mânasına gelen bir söz. Portekiz

kız bahriyelileri tâbirini «bahriye»nin Arapça oluşundan dolayı «anlaşılmaz» diye kullanmadığını zannettiğim bülten muharriri, maritime kelimesini kaç kişinin anladığını ve kaç kişinin bunu torpido veya tayyare gibi alafrağa bir harp silâhı zannettiğini söyleyebilir mi? İlâhi maritim!

Hürriyet, söz ve ses

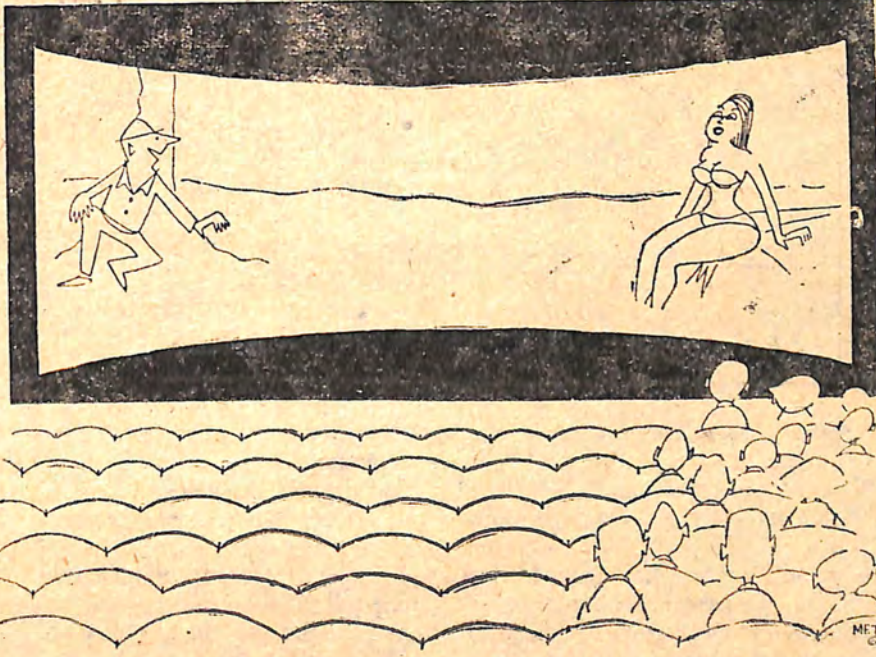
Türkiyede söz hürriyeti kısıntılıdır. Herkes, aklına geleni söyleyemez; ama ses hürriyeti hudutsuzdur. Herkes ağzına geleni bağırır.

Sabahın erken saatinden gece geç vakitlere kadar sokakta, caddede satıcı, çöpe, möpçü, çoluk çocuk, sarhoş, ayık, istediği gibi bağırır, çağırır, kimse bir şey söylemez. Lâkin bir kahvede, bir otobüste, ileri geri konuşurken bir dostunuz işitse:

— Aman kardeşim, yerin kulağı vardır. Nene lâzım?

— Ben bir şey demiyorum. Yahu! Şu...

— Billyorum, ama zamanlar malûm. Nene

YAZISIZ!..

TAS

İki sıfır

Karikatürist olsaydım, Cezayir'deki Fransız militaristlerini futbolcu halinde cumhuriyet kalesine arka arkaya şilt çekerken çizer ve altına şöyle yazardım:
— Deux Gols.

Çetin ALTAN

«Akşam»

Sarhoş Pıza

Meşhur çarpık Pıza kulesinin resmini çeken bir Amerikalı turist fotoğrafı karısına gösterir. Kadın kaşlarını çatır: «Anlaşılan gene kafayı çekmişsin» der.
«Dünya»

Dâhî!

Birinci dünya savaşı içinde Ahmet Hâşim, Çanakkalede askerdi. Yakın bir dostu ona sordu:

— Hâşim, Enver paşa, Talât paşa, Cemal paşa sence dâhî midir?..

Hâşim:

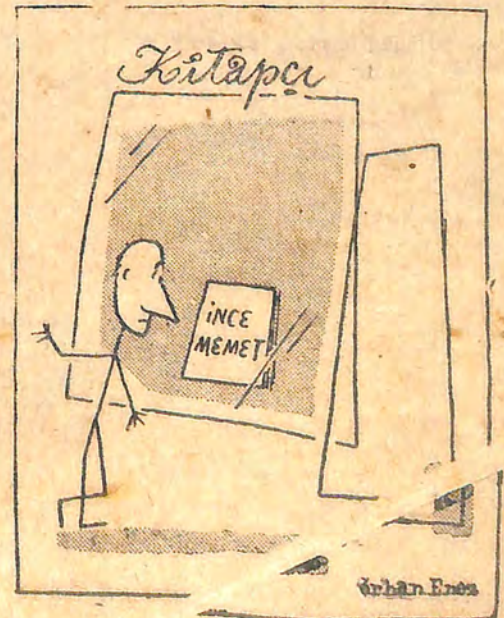
— Dostum, dedi, Türkiyede her iktidara gelen düşünceye kadar dâhîdir!

B. FELEK

«Cumhuriyet»

— Affedersiniz, yanınızdaki bayın elinde kibrit var mı acaba?!

YAZISIZ!..

MİLLETLER GÜLMÜYOR

Kılıbık

Sirkin en cesur adamı, aslan terbiyecisi idi. En müthiş aslanları iki günde fareye çevirir, tirtir titretirdi. Fakat adamcağızın bir karısı vardı ki... Aslanla kedi gibi oynayan bu müthiş terbiyecinin karısından ödü kopar, karısının izni olmadan adını atamazdı. Bir gece nasılsa arkadaşları ile lâfa daldı ve eve geç kaldı. Şimdi ne yapacaktı! Karısının korkusundan eve gidemezdi. Şehrin yegâne oteline gidip orada kalsa, karısı onu orada derhal bulurdu. Düşündü, taşındı, yegâne gideceği yer, aslanların kafesi idi.

O da öyle yaptı. Oraya gidip başını en büyük aslanın karnına yaslayıp uykuya daldı..

Sabahleyin, bütün gece şehrin altını üstüne getiren karısı, nihayet onu orada enseledi ve bütün sirkî ayağa kaldıran bir sesle bağırdı:

— Korkak herif! Ama ben senin buraya saklanacağını akıl etmeliydim!..

(Fransız)

— Beyefendi, başka gösterecek bir şeyimiz kalmadı!..

(Fransız)

YAZISIZ!.. (İtalyan)

O RDUGAHTA danslı bir parti veriliyordu. Amerikalı komutan, o civardaki kız koleji müdiresine rica etti:

— Eğer mümkünse talebelerinizden bazıları da gelip eğlenmemize iştirak etsinler.

Müdire kaşlarını çatıp biraz düşündü ve:

— Peki, dedi, en itimada şayan ve dürüst kızlardan on tane-sini yollarım.

Komutan boynunu büktü:

— Acaba, dedi on tane de diğerlerinden yollamaz mısınız?!

✱

ÜÇ ahbap çavuşlardan küçüğü lokantaya gitmişti. Garson yanına yaklaştı ve listeyi uzatarak sordu:

— Nelerden hoşlanırsınız acaba?

Bizimki gülümsedi:

— Kızlardan. Ya siz?

— Zavallı evlâdım, dersten hiç başını kaldırmaz, yarın da anatomi imtihanı verecek!..

(İtalyan)

KADINCAĞIZ erkek çamaşırı satan bir mağazadan kocasına pijama satın alıyordu. Satıcı nezaketle sordu:

— Bir tane mi alıyorsunuz efendim?

Kadın bu suale çok öfkelen-di:

— Elbette bir tane.. Siz beni ne zannediyorsunuz?..

✱

ANNESİ küçük oğluna nasihatle bulunuyordu:

— Yavrucuğum, biz dünyada diğerlerine yardım etmek için yaşıyoruz,

Çocuk biraz düşündü:

— Peki ama anneciğim, öyleyse «diğerleri» niçin yaşıyor?

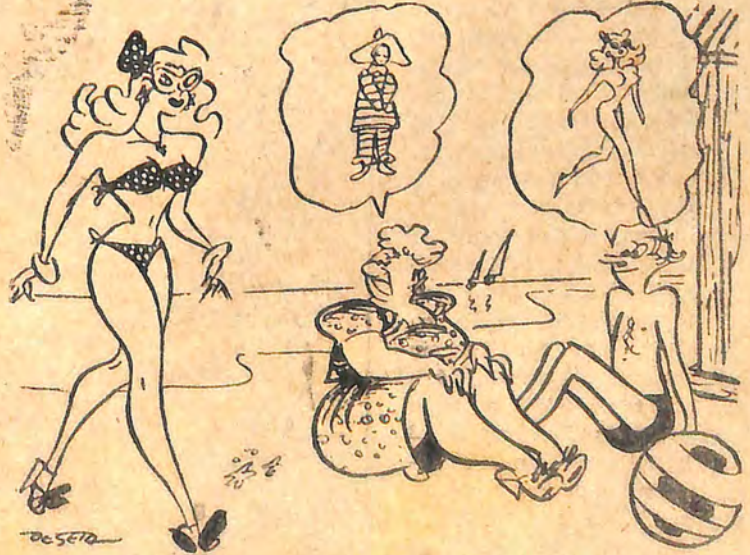
✱

Ayak sesi!

Gece hayli ilerlemişti. ortalık zifiri karanlıktı. Son durakta otobüsten inen genç kadın evine doğru yürümeğe başladı. Fakat birden arkasında bir ayak sesi farkettil. Adımlarını sıklaştırdı, arkadaşları da öyle yaptı. Kadıncağız sonunda koşmağa başladı. Arkasındaki de koşuyordu. Nihayet nefes nefese kapıya geldi ve arkadaşını gördü. Bu, küçük bir çocuktu, o da nefes nefese idi. Genç kadına öfkeyle bakarak:

— Allahakınıza, dedi, o kadar korkup beni böyle koşturacak ne vardı yanı! Daha benim bir hayli yolum var!..

(İtalyan)

— Böyle mayoları yasak etmeli...

— Haklısın karıcığım, yasak etmeli!..

(İtalyan)

— Karım dışarda... İstersen iç çamaşırlarını da kurutabilirsin!..

(Avusturya)

Belli-ydi

Sencier sonra bir mektep arkadaşına rastlamış, onu evine yemeğe davet etmişti. Beraber gece geç vakte kadar yediler, içtiler. Gece yarısı olmuştu, misafir gitmek için kalktı. Fakat iyice sarhoştur, sallanıyordu. Merdivenden inerken, diğer basamaklardan daha yüksek olan son basamağı hesaphıyamadı ve yuvarlandı. Arkadaşı telaşla yanına seğıtti:

— Aman! Bir yerine bir şey oldu mu?

Öbürü zorlukla yerinden doğrularak sordu:

— Bu evin plânını hangi mimar yaptı?

— John Hindler. Şu meşhur mimar!..

— Belliydi zaten. O ahmak, ömründe ağzına bir katre içki koymamıştır ki!..

(İngiliz)

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 18 —

Bu ciciili bicili konak yavrusunun içinde, Bahrimuhit ortasında iki ufak sandal gibi kalıyorlardı. Henüz odalarda döşeme namına bir şeyler yoktu. Üst katta cum-bah en büyük odanın bir köşesinde, Satılmışın döşegi, aşağıda selâmlık odasında vergi kâtibininki duruyordu.

Güya İstanbuldan döşeme ısmarlanacaktı. Ne zaman amma? Onun orasını Allah biliyordu.

Henüz hizmetçi de tutmamışlardı. Satılmış eve harcıttığı paralara bile, gizli gizli yanıyordu. Pıyan godan çıkan servetin tükenmesinden ödü pathıyordu.

İzzetî Efendinin evde bulunmadığı bir gün, bakiye kalan altınlarını bir çömleğin içine yerleştirmiş, bahçenin bir köşesine gömmüştü.

Şimdi artık, masraf lâfı işitmek bile istemiyordu. Ve İzzetî efendi, velinimetinin şanına lâyık mefruşattan dem vurdukça:

— Ne olacak? Varsın beyle dursun!

İtirazı ile karşılıyordu.

Halbuki vergi kâtibinin, bu döşeme işinden de bir miktar çarpmak arzusu vardı. Evden, topu topu yüz on altıncık aşırılabiliyordu. Bir o kadar daha edinebilse, âşar iltizamına girişecek, bu suretle en büyük emellerinden birine kavuşacaktı.

Uzun geceler, sabahlara kadar göz yummadı, düşündü.

Nihayet bir gün:

— Velinimetim! dedi, bu böyle olmaz. Efendime akıl öğretmek haddim değil amma, bir akşam kaymakam beyle erkân ve eşrafı kazayı bir yemeğe davet etmeliyiz. Kendimizi tanıtmalı, sevdirmeliyiz ki, esamimiz okunsun. Para insana kâfi derecede saadet ve ikbal temin etmez. Girgin olmak muvaffakiyetin en birinci şartıdır. Anın için, evveleminde bu kâşaneyi döşememiz lâzım. Andan sonra da taraf-ı âlilerinden bu abd-i kemteriniz, saydığımız zevata birer mektup yazar, davet eylerim. Tanışılır, görüşülür, ilerisi için münasip zemin hazırlanır. Bu suretle, kârlı ve şerefli bir takım işlere, nev'ama sermaye yatırmış olursunuz. İnşallah, bu külfetlerin hayırlı semeresini de sırası geldikçe birer birer toplarız.

Satılmış müteredditti:

— Nolacak?.. Nolacak?

Diye söyleniyordu.

Lâkin demiri tavında dövmeğe taraftar olan İzzetî efendi ısrar etti:

— Ne olacağı var mı, a iki gözüm? Cenabı hak her türlü esbab-ı muvaffakiyeti ihsan buyurduğu halde, ne diye istifade etmiyecekmışsin? Olacağı şu: Ta, meclis-i idare âzalığından tut da, rütbe, nişan, mansıp, yarın öbür gün padişaha tekarrüp, bir cemiyet-i rüsumiye âzalığı, kurenahk, müs teşarlık, vezaret; daha ne bileyim? Hepsi de yolunun üzerinde maşallah! Lâkin, gelgelelim, kılmıdamak, adım atmak gerek. O-turduğun yerde ikbal teveccüh et mez. Biraz da karşıcı gitmek lâzım, a efendim!

— Ya param biterse?

— Biter mi, nur-i çeşmim, denizde kum, efendimde para, Sonracıguma yatan para uyusur; parayı yatırmak asla doğru değildir. Ortaya koy ki, o da başka paraları çeksin. Sıraya gir; âşar al, dalyanları iltizam et, zaptıyeye, hapisha neye, askere erzak ver. Ticarete sülûk et. Servetini göster, gözleri kamaştır, beğendiğin zengin kızını al, çift, çubuk sahibi ol. İtibar maalesef insanların şahıslarına değil de variyetlerinedir. Ya, arslanım!

Satılmışın başı sersemlemiş gibi idi. Ağzından bir:

— Olur, yapalım.

Cümlesini kaçırdı. Vergi kâtibi atıldı:

— O halde, izin ver de, elmasım, vakit geçirmeden hemen İstanbul'a mektup yazayım, sipariş edeyim.

— Et.

— Böyle diyorum amma... Düşündüm de, bunun daha iyisi var.

— Nedir?

— Şuradan vapura atlayıp İstanbul'a kendim gideyim.

— O neden;

— Hem daha ucuz, hem de daha istediğimiz gibi eşya tedarik ederiz.

— İstanbul pahalı...

— Aman, velinimetim! Meşhur meseldir, malûm-ı irfanın: Ucuzdur illeti var, pahalıdır kıymeti var. Belki beş on lira fazla veririz, amma, gelgelelim, nefaset ve metanet itibarıyla gene biz kârda oluruz. Fakirin yol parasına gelince, zaten nice'dir Derseadete kadar gidip akraba ve eviddayı ziyaret ve def-i hasret arzusunda idim. Nâcizane kendi kesemden navlun parasını ödeyecektim nasıl olsa. Onun için bu cihetten de efendime fazla masraf terettüp edecek değil...

Vergi kâtibinin kesesinden on para harcanmasına ihtimal yoktu. Bu fedakâranın teklifte bulunmuş, Satılmışı daha kolaylıkla kandırmak içindi. Yoksa o, işini biliyordu. Eşya alışverişinden, bu bir kaç kuruşluk yol parasını faizi ile çıkaracaktı. Hem de nasıl?

Satılmış da yumuşamıştı.

— Ne vahit gidiyon İstanbul'a diye sordu.

— Bugün izin ver, bugün giderim. Mâhaza cumartesi günü İdare-i Mahsusanın «Ejder-i Bahrî» vapuru kalkıyor. Kaptanı ahababım, efendimden iyi olmasın, üç günde varır, dör beş gün de orada eğlendikten sonra, eşya ile beraber döner gelirim, mirim, Muvafık mı?

— Olur.

— Hay, ömrüne bereket! Gördün mü medar-ı iptihacım? Asalet ve necabetin muktezası budur. Şu kuş kafesi gibi canım konağı, şanına lâyık bir surette döşe, daya. İle güne karşı servet ve kudretini göster, korkma. Hepsi senin mübarek hâkipayine kapansın. Şahsınla olduğu gibi, debdebe ve dâratınla da nam ver. Anlasınlar, tanısınlar. Bu abd-i kemterin de bir kat daha iftihar edeyim.

— Eksik olma. Gaç para harcıyacağın döşemeye, neye?

Bu, çok nazik bir mesele idi. Birdenbire bir rakam söyleyiverse, belki de ürkütecek, vazgeçirecekti.

Vergi kâtibi bunda da kurnazca hareket etti:

— Onu hiç düşünme, iki gözüm efendim. Hele bir gideyim. göreyim. Burada, şimdi ne desek hoştur. Evdeki hesap hiç bir zaman çarşıya uymaz. Allah ömürler versin. Bu fakirine itimadın, emniyetin olduktan sonra, bırak artık. Elbette ki efendimi ızzar edecek değilim. Arzettiğim gibi, eksik olmasınlar, İstanbul'da tüccardan bir çok tanıdıklarım var. Sayende, ku luna itibar ederler. Eşyayı yükletir, yola çıkardıktan sonra efendime arzı malûmat eder, her ne tutmuş ise, isterim... Efendicğim de ömrüne bereket, banka vasıtasıyla inayet eder. Olmaz mı, mürüvvetmendim?

Başka hususlarda saf ve uysal olan Satılmış, para işine geldi miydi, fitraten çetin oluyordu. Bu sefer de, birdenbire muvafık bir cevap vermeden, durdu, düşündü. Sonra da, başını omuzunun üstüne eğerek:

— Hele dursun, baham, dedi; daha vahit var.

Partiyi kaybetmek tehlikesini hisseden İzzetî efendinin rengi soldu; dudakları titredi; fakat daha ziyade ısrar edemedi.

O da, her ne pahasına olursa olsun bu işi başarmağa azmstmişti. Hile, hud'a ve düze dağarcığından elbette yeni bir şey bulup çıkarak, Satılmışı kandıracaktı.

Nitekim de öyle yaptı. Bu muhavere iki gün sonra, bir akşam üzeri, yerde bağdaş kurmuş oturuyorlarken, şu suretle söze başladı:

— Meclis-i idare âzasından Hacı Mürteza vardır...

Satılmış:

— Kimdir o? diye sordu.

— Soysuzun biri On yıl evvel, Nezir paşanın çiftliğinde kâhya gibi bir şeydi. Şimdi başımıza eşraf kesildi...

(Devamı var)

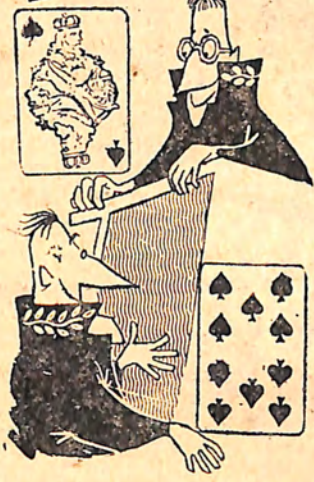

— Ye beni abla, ye...

— Benim o lâflara karmım tok!..

TALİH Mİ BİLGİ Mİ

Mark
Twain?

★ Amerikan Mizahından ★

YARGIÇ dostum, «o zamanlar» diye söze başladı, «Kentucky'de talih oyunları dediğiniz oyunlar yani kumar kanunen yasak edilmişti. Bir düzine kadar delikanlı, para ile Yirmibir oynarken yakalanmışlar ve büyük jüri huzuruna getirilmişlerdi. Avukat Jim Sturgis, sırası gelince bu çocukların müdafaalarını yapmak üzere görevlendirilmişti. Sturgis durumu inceleyip de, delilleri gözden geçirdi, sonunda kaybedeceği bir dâva ile karşılaştığına iyiden iyiye inanmıştı. Bu işin çıkar tarafı yoktu. Bu çocuklar para ile kumar oynamışlardı. Halk bile Sturgis'e acımağa başlamıştı. «Ne yazık» diyorlardı, «Bu kaybolmağa mahkûm dâvayı almakla şimdiye kadar pürüzsüz olan meslek hayatını lekelemiş olacak.»

Uykusuz geçen nice gecelerden sonra, parlak bir düşünce, Sturgis'in kafasında şimşek gibi çaktı. Yolunu bulmuştu. Ertesi günü, bazı dostlarının, iş sahiplerinin kulaklarına bir şeyler fısıldıyor, neşeli, neşeli ortada dolaşıyordu. En sonunda duruşma günü geldi çatı. Avukat, müvekkillerinin parayla Yirmibir oynadıklarını kabul etti. Ama, savunmasında, Yirmibirin bir talih oyunu olmadığını iddia etmek cüretini gösterdi. Bütün dinleyicilerin yüzünde geniş bir gülümseme belirtmişti. Hatta yargıç bile buna katılıyordu. Yalnız avukat istifini bozmuyordu, yüzünde sertliğe kaçan bir ciddiyet bile vardı. Karşı taraf avukatı, Sturgis'le alay ederek onu zor duruma düşürmeğe çalışıyordu. Ama boşuna... Yargıç yarı ciddi, yarı şaka bir şeyler söyledi. Ama boşuna... Hiç bir şey Sturgis'in ciddiyetini bozamıyordu. Sonunda yar

gıcın sabrı tükendi, avukata, şakayı çok ileri götürdüğünü söyledi. Sturgis, şaka etmediğini, müvekkillerinin, Yirmibir'in talih oyunu olduğu ispat edilmedikçe, cezalandırılmıyacakları iddia etti. Bunun üzerine, gerek karşı taraf avukatı, gerekse yargıç, bunu çok kolaylıkla ispat edebileceklerini söylediler. 4 papazla 2 öğretmen de tanıklılar...

Tanıklar çağırıldı, hepsi de Yirmibir'in bir talih oyunu olduğunu kuvvetli delillerle ispat etmeğe ve Sturgis'in ileri sürdüğü düşüncüyü çürütmeye çalışılır.

Yargıç, avukata: «Bir diyeceğiniz var mı?» diye sordu.

Sturgis: «Evet, dedi. Yirmibir talih oyunu değil, bir bilim oyunudur. Bunu size ispat edeceğim.» Herkes merakla dinliyordu. Avukat bir sürü tanık dinletti, yığın yığın deliller gösterdi. Yirmibir'in bir talih oyunu olmadığını ispata çalıştı. Dünyanın en basit dâvası gittikçe çatallaşıyordu. Yargıç düşünceli düşünceli kafasını kaşıyarak bir sonuca varmanın pek güç olduğunu söyledi. Mahkemede, bir şeyi ispat etmek için ne kadar tanık gösterilirse, tersini ispat için de o kadar tanık gösterilebilirdi. Ama, yargıç tarafsız kalmak istiyordu, onun için Sturgis'in ileri sürdüğü herhangi bir düşüncüyü kabul etmeğe hazır olduğunu söyledi. Avukat hemen ayağa kalktı:

«Altışar kişilik 2 jüri tayin edin» dedi. «Bir kısmı işi sadece talihe bıraksın. Öbür kısmı ise bilgi ile hareket etsin. Kendilerine bir deste iskanbil verin, sonucu bekleyin.»

Bu, çok âdilâne bir teklifti. 4 rahiple 2 öğretmen talih tarafını tutacaklarına, yemin ettiler. Altı tane de Yirmibir oyunu ustası bilgi tarafını temsil ediyorlardı. Her iki taraf jüri odasına çekildiler.

İki saat kadar sonra, rahip Peters, bir arkadaşından 3 dolar ödünç almak için haber yolladı. (Korkunç şeydi bu). Aradan 2 saat daha geçti. Bu sefer rahip Migles, borç para istedi. Ondan sonra, jürinin öbür üyeleri para için haber yollayıp durdular. O

Partal dayının maceraları..

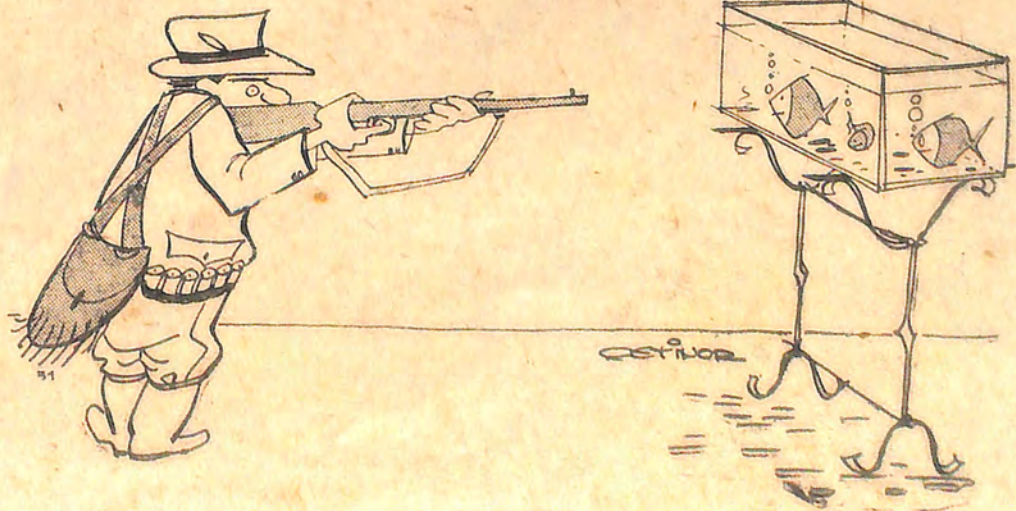
kadar zaman geçmişti de, yine dinleyici kalabahçı bir türlü dağılmıyordu. Öyle ya, bu çok önemli bir konu idi. Aşağı yukarı bir ölüm - kahm işi... Onun için her aile babası az çok buna ilgi gösteriyordu. Hikâyenin gerisi kısaca anlatılabilir. Gün ışıırken, en sonunda rahip Job, jüri sözcüsü olarak kararı okudu.

Karar:

«Kentucky devleti tarafından, John Wheeler ve arkadaşları aleyhine açılan âmme dâvasının jüri heyeti olarak bizler, dâvanın feh ve aleyhte olan her hususunu ve ileri sürülen nazariyelerin topunu tetkik ederek, Yirmibir diye tanınan mahut oyunun bir talih oyunu olmayıp, bir bilgi oyunu oldu-

guna oy birliği ile karar vermiş bulunuyoruz. Şunu da ilâve edeyim ki, bütün gece zarfında talihi temsil eden jüri âzaları mütemadiyen oyunu kaybetmişler, bilgiyi temsil edenler ise paraları cebe indirmişlerdir. Bu oyunun talih oyunu olduğunu ileri sürenler, bunu kasd-ı mahsusla ve bu fikri kabul edenleri zarar ve ziyana uğratmak için uydurmuşlardır.»

Böylece Yirmibir oyunu Kentucky eyaleti kayıtlarına bir talih oyunu değil, bir bilgi oyunu olarak geçirilmiş olup, kanunen oynanması suç addedilmemektedir. Yargıç dostum K..... sözlerini şöyle bitirdi: «Bu karar, mahkeme zabıtlarında mevcut olup, bugün dahi muteberdir»

Dünya'da BAHAR

- BAHARDA GÜZEL BİR KADIN GÖRÜNCE
ON YAŞ BİRDEN GENÇLEŞTİĞİMİ HİS-
SEDIYORUM...
- O HALDE MÜSAADE EDİN ÜÇ DÖRT AR-
KADASIMI DAHA ÇAĞIRAYIM...

-BU GECE, BURADA, BU SAATTE YEMİN
EDERİM Kİ YALNIZ SENİNİM...
- PEKİ YA YARIN GECE BAŞKA YERDE
VE BAŞKA SAATTE ?..

- ANNEM Mİ ?.. SADECE ISIRGANLARDAN
SAKINMAMI TENBİH ETTİ...

- BAHAR SANA BİR ŞEY HATIRLATMIYOR MU ?..
- EVET, MÜŞİL ALIP BİRAZ DA KAN VERMEM
LAZIM GELDİĞİNİ HATIRLATIYOR...

- TABİ... BENDEN TOKAT YEDİĞİ GÜNDEN SONRA
BÖYLE YERLERDE NASIL HAREKET EDİLE-
CEĞİNİ ÖĞRENDİ...

T. C.
ZİRAAT BANKASI

Tasarruf hesapları 1958 yılı ikramiye plânında

3.000.000 Lira

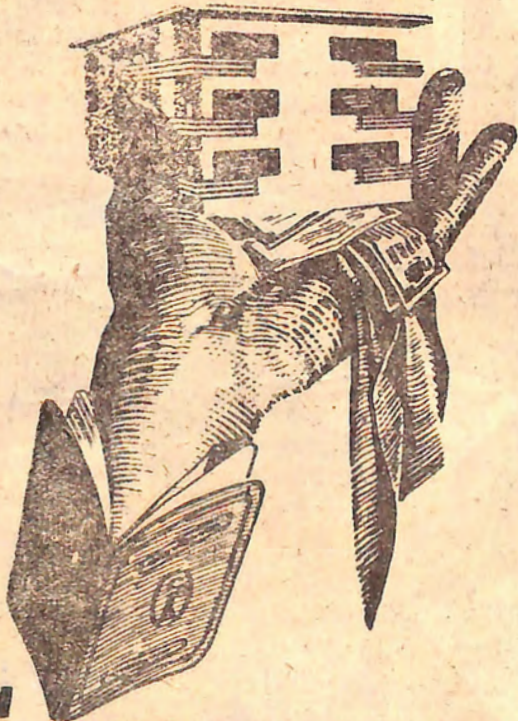
Para,

3.000.000 Lira

Uzun vadeli Kredi

vardır.

Sahibi: YUSUF ZİYA ORTAÇ
Yazı işlerini fiilen idare eden: **NEHAR TÜBLEK**
Teknik Sekreter: **Selâmî M. YURDATAP**
Adres: Klotfarer Cad. No. 8-10, Daire: 3
Belediye - İstanbul Telefon: 22 18 11
Abone Seneliği 37.5 Altı aylığı 12 Lira
Basıldığı yer: **ERCAN MATBAASI**
Kapak baskısı: **SAKA MATBAASI**

"SÜMERBANK"

Hesap açtıranlara en fazla menfaat
temin eden Bankadır

Şimdi tasarrufa
KOLAYLIKLAR
ALIŞABİLİRSİNİZ

Çünkü

*Bütçenizin müsadeseine
göre sizi her ay
15, 30, 60 veya
90 lira biriktirmeye
alıştıracak olan
AKBANK
AİLE TEVEDİATİ
HESAPLARI
her 200 hesaptan 100 üne
96.000 lira ikramiye
isabet ettiren
yegâne tasarruf sistemidir*

AKBANK

Tasarrufu en çok destekleyen bankadır

Denizcilik Bankası

1958 YILINDA

Suadiye'de Apartman Katları

VE

1160 kişiye para ikramiyesi

AYRICA

BEDAVA OLARAK

İç ve Dış Seyahatler

YALOVA'DA

Bir Hafta İstirahat

AKBABA

— Evet şekerim nihayet idealindeki kocayı buldum... —

— İtalyan —